RAE VALLA AMETLIK VÄLJAANNE | NR 11 | NOVEMBER 2026

RAE SÕNUMID

Rae vald tunnustas haridustöötajaid
Loe lähemalt lk 3–4

160 aasta tagused vallaelanikud
Loe lähemalt lk 11

Valla esindusvõistkondade uus hooaeg
Loe lähemalt lk 20–21

Käsitöövaldkonnas riikliku tunnustuse pälvinud Piibe Padari kootud Jüri kihelkonna roositud kiilsukad.
Foto: Jane Vogt

Rae vald 160 – palju õnne!

Rae vald 160 piltvaiba tikkimine. Foto: Ott Kattel

Head Rae valla elanikud!

Hilissügis on toonud kaasa lühemad päevad ja pikad pimedad õhtud. Kuigi loodus sätib end vaikselt puhkama, jagub sellesse aega nii töiseid toimetusi kui ka olulisi sündmusi.

Alustuseks väike tagasivaade lõppenud oktoobrikuule. Traditsiooniliselt toimus siis meie haridustöötajate tänuõhtu, kus anti üle Rae valla haridusvaldkonna tunnustused, teiste seas ka üks elutööpreemia. Selle pälvis Jüri kooli õpetaja Mirje Hagur, kes on seal õpilastele tarkust jaganud alates kooli avamisest 1980. aastal, suunanud paljusid noori ja olnud toeks alustavatele kolleegidele. Palju õnne kõigile haridusvaldkonna tunnustatutele ja suur tänu panuse eest meie haridusellu!

Rae Ettevõtete Liidu korraldusel toimunud Rae ettevõtluspäev tõi kokku üle 120 kohaliku ettevõtlushuvilise, et arutada valla arengu, ettevõtluskeskkonna ja tulevikutrendide üle. Ettevõtluspäeval tunnustasime ka meie ettevõtlikke noori, nende toetajaid ja silmapaistvaid tegusid. Kõiki laureaate ühendab oskus märgata võimalusi, võtta vastutust ja tegutseda kogukonna huvides. Selliste noorte ja neid toetavate täiskasvanute üle on ainult põhjust rõõmu tunda. Palju õnne tunnustuse saanutele!

Oktoober oli elanikkonnakaitse kuu. Rae vallas toimusid varjumiskoolitused, avasime kaks uut avalikku varjumiskohta, harjutasime kriisiolukorras tegutsemist ja haridusasutused täiendasid teadmisi kriisivalmidusest. Kulminatsiooniks oli valla laiapõhjaline kriisiõppus „Must jää“, kus lõid lisaks vallamaja töötajatele kaasa kogukonnad, raamatukogud ja haridusasutused. Kriisivalmidus ei sünni ju kriisi hetkel, vaid selle aluseks on teadmised, läbimõeldud tegevused, koostöö ja harjutamine. Suur tänu kõigile, kes osalesid elanikkonnakaitse kuu tegevustes!

Oktoobris valmisid Vaida alevikuplatsi ja Peetri pargi laienduse järgmised etapid. Vaida alevikuplats sai rikkamaks piknikulaudade, pinkide, grillaluste ja lipumasti võrra. Peetri pargis valmis betoonist uisuväljak külmatorustiku ja istumisalaga. Väljaku kõrvale kerkis teenindushoone, kuhu saab edaspidi rajada ka uisulaenutuse. Mõlema objekti arendamine jätkub järgnevatel aastatel. Samas algas ka Lagedi alevikuplatsi ehituse esimene etapp.

Rae valla asutamisajaks loetakse 23. novembrit 1866 ja nii tähistame nüüd oma valla 160. aastapäeva. Kingitusena kõigile vallaelanikele toimub 20. ja 21. novembril Kurna mõisa pargis tasuta valgusetendus „Võlumaa“. Kontsert-aktusel täname ja tunnustame valla kestmisesse ja arengusse panustanud inimesi.

Veel üks juubel ootab ees detsembris: oma 120 sünnipäeva tähistab Rae valla raamatukogu. Aja jooksul on raamatukogu roll ühiskonnas muutunud ja täna on sellest üha enam kujunemas kogukonnakeskus. Üks on aga jäänud samaks: lugemispisiku süstimine vallaelanikesse juba maast madalast. Palju õnne ja jõudu meie tublidele raamatukogutöötajatele!

Novembri lõpus algab jõuluootuse aeg. Jüri kirikus süüdatakse ühiselt esimene advendiküünal, millele järgneb kontsert. Olete oodatud osa saama!

GERLI LEHE
VALLAVANEM

Rae vald tunnustas 2026. aasta silmapaistvaid haridustöötajaid

ANNELI KOMMER
RAE VALLA HARIDUSE SPETSIALIST

Igal aastal õpetajate päeva paiku tänab ja tunnustab Rae vald oma haridustöötajaid. Tänavusel pidulikul vastuvõtul kuulati vallajuhtide sõnavõtte, muusikalist meelelahutust pakkus Shanon Duo ja õhtut juhtis särav näitleja Katariina Tamm.

Sündmus kulmineerus haridustöötajatele tunnustuste jagamisega 11 kategoorias, lisaks anti välja elutööpreemia.

Rae valla tunnustuse pälvivad valla üldhariduskoolide, huvialakooli ja lasteaedade haridustöötajad, kelle tulemuslik tegevus, koostöö ja isiklik eeskuju on aidanud oluliselt kaasa noorte kujunemisele mitmekülgselt arenenud isiksusteks ning kelle tegevusel on märkimisväärne mõju laste ja noorte arengule, kogukonnale ja ühiskonnale. Aasta haridusteo kategoorias saab tunnustada lisaks haridustöötajatele ka teiste valdkondade esindajaid.

Haridustöötajate tunnustamise ettepaneku said vallavalitsusele esitada kõik füüsilised ja juriidilised isikud. 2026. aastal esitati Rae valla haridustöötajate tunnustamiseks kokku 77 taotlust, enim kandidaate oli lasteaedadega seotud kategooriates. Kandidaate esitasid nii asutuse juhid, kolleegid kui ka lapsevanemad, mis annab tunnistust sellest, et õpetaja tööd on märgatud ja amet lugupeetud.

Rae valla haridustöötajate tunnustamise komisjoni ettepanekul otsustas vallavalitsus selleaastased tunnustused määrata järgnevalt.

RAE VALLA 2026. AASTA HARIDUSTÖÖTAJA LAUREAADID

AASTA LASTEAIAÕPETAJA 2026

Ele Pohlak

Lagedi lasteaia õpetaja

AASTA HUVIHARIDUSÕPETAJA 2026

Igor Besstšotnov

Rae huvialakooli kitarriõpetaja

AASTA KLASSIÕPETAJA 2026

Heidy Siirak

Jüri kooli õpetaja

AASTA PÕHIKOOLIÕPETAJA 2026

Elve Mäekivi

Lagedi kooli õpetaja

AASTA NOORÕPETAJA 2026

Leelo Juganson

Kindluse kooli õpetaja

AASTA KLASSIJUHATAJA 2026

Marii Leedo

Järveküla kooli klassijuhataja

AASTA TUGISPETSIALIST 2026

Anett Kroon

Vaida põhikooli sotsiaalpedagoog

AASTA ÕPPEASUTUSE JUHT 2026

Kristiina Kons-Rikolas

Aruheina lasteaia direktor

AASTA ÕPETAJA ABI 2026

Viktoria Vasiluka

Lagedi lasteaia assistent

AASTA NOORSOOTÖÖTAJA 2026

Roula Abdelhay

Lagedi noortekeskuse noorsootöötaja

AASTA HARIDUSTEGU 2026

Järveküla kooli õpetajate Janne Pihelgase ja Anna-Liisa Lumiste (pildil) ellu viidud MataÖÖ, mis sidus aineõppe, mänguline õppimise ja vaimse heaolu toetamise üheks tervikuks.

ELUTÖÖPREEMIA LAUREAAT

Mirje Hagur

Jüri kooli õpetaja

VALLAVALITSUSE TÄNUKIRJA PÄLVINUD NOMINENDID

Aasta lasteaiaõpetaja
Keiu Liivak (Võsukese lasteaia õpetaja)
Elin Lõoke (Järveküla lasteaia õpetaja)

Aasta huviharidusõpetaja
Maria Šnurova (Rae huvialakooli muusikaõpetaja)
Kätlin Värton (Mamma Mia laulu- ja huvistuudio õpetaja)

Aasta klassiõpetaja
Triin Lille (Järveküla kooli õpetaja)
Ehtela Sädem (Lagedi kooli õpetaja)

Aasta põhikooliõpetaja
Helen Ball (Järveküla kooli õpetaja)
Merlin Kitsingi (Järveküla kooli õpetaja)

Aasta noorõpetaja
Riina Laisaar (Vaida põhikooli õpetaja)
Kaija Kesa-Rebane (Rae huvialakooli õpetaja)

Aasta klassijuhataja
Natalja Lavrova (Lagedi kooli klassijuhataja)
Eva-Maria Pild (Kindluse kooli klassijuhataja)

Aasta tugispetsialist
Sander Jõgi (Kindluse kooli tugispetsialist)

Aasta õppeasutuse juht
Margus Ermast (Rae huvialakooli muusikaosakonna õppejuht)

Aasta õpetaja abi
Klarika Tammai (Võsukese lasteaia abiõpetaja)
Pille Vihul (Järveküla lasteaia abiõpetaja)

Aasta noorsootöötaja
Kristina Firsova (Rae noortekeskuse juht)
Silvia Kuusik (Rae noortekeskuse projektijuht)

Palju-palju õnne kõigile tunnustatutele ja suur tänu panuse eest valla haridusellu!

Elutööpreemia laureaat Mirje Hagur: „Õpetajatöö on üks suur väljakutse ja samas nii vahva amet!“

RAE SÕNUMID

Rae valla haridustöötajate tunnustamisel pälvis elutööpreemia Jüri Kooli õpetaja Mirje Hagur, kes on seal õpilastele tarkust jaganud kooli avamisest alates. Oma teadmiste, hooliva suhtumise ja pühendumusega on ta suunanud paljusid noori ja olnud toeks alustavatele kolleegidele. Rääkisime Mirje Haguriga tema pikast õpetajateest, sellest, mis on teda oma töö juures kõige enam köitnud, kuidas on koolielu aastate jooksul muutunud ja paljust muustki.

Kui kaua olete õpetajana töötanud?
Õpetajana alustasin kohe pärast Tallinna pedagoogilise instituudi (praegune TÜ) lõpetamist 1973. aastal. Kaheksa aastat töötasin Tallinna 24. keskkoolis, praeguses kunstigümnaasiumis. See oli äärmiselt tore aeg: sai nalja ja palju kogemusi. Kui 1980. aastal valmis Jüri keskkool, tulin Jürisse ja asusin elama oma sünnikoju. Ise pean ennast maasoolaks, sest kogu mu senine elu on olnud seotud siinse paigaga. Olen õppinud Rae algkoolis ja Lehmja 8-kl koolis. Keskkoolis käisin Tallinna 21. koolis.

Mis on selle töö juures kõige köitvam?
Õpetajatöö on üks suur väljakutse. Kui teed hommikul klassiukse lahti, siis ei tea, millega koolipäev lõpeb. Sa pead olema valmis kõigeks: olema lohutaja, kohtunik, suhtekorraldaja, lavastaja, kunstnik, näitleja, kasvataja, psühholoog – neid ameteid võib veel loetleda, ja loomulikult ka õpetaja. See amet on põnev ja täis ootamatusi, iga päev on erinevad juhtumised. Lapsena mängisin sageli kooli. Vahel jään vaatama oma klassi tüdrukuid ja poisse ning praegugi on veel tunne, justkui mängiksin kooli. Nii vahva amet!

Imetlen, kui andekad ja nutikad on lapsed! Kui annad tunde 1.–5. klassis, siis on huvitav jälgida, kuidas lapsed arenevad. Paar päeva tagasi, kui töölt koju tulin, sõitis mulle rattaga vastu üks umbes 2. klassi poiss ja hõikas

Foto: Ott Kattel

valju ja selge häälega: „Tere, Jüri kooli õpetaja!“ Kuidagi soe tunne oli. Ma ei tea, kes ta oli, aga tema teadis, kes mina olen. Juba nende hetkede pärast tasub olla õpetaja. Sa annad endast palju, aga saad ka palju tagasi. Mulle meeldib lastega sebida. Mulle väga meeldib olla klassijuhataja. Näiteks kui tekib huvi külastada mõnd näitust, aga üksi minna ei taha – võtan lapsed kaasa ja läheme suure kambaga. Kas pole vahva! Millises teises ametis saab veel seda teha?

Kuidas on õpetajatöö muutunud?
Õpetaja teeb ikka oma tööd, aga õpetamine on muutunud põnevamaks. Võimalused huvitavamalt tundi anda on tänapäeval tohutult suuremad. Tehniliste vahendite areng on olnud kiire, eriti viimase kümne aasta jooksul. Digimaailm on piiritu. Samas on õpetajale tulnud juurde töid, mida varem ei olnud: suhtlemine lapsevanemaga Stuudiumi kaudu, hinnetele põhjenduste kirjutamine, sõnaliste hinnangute andmine, palju infot iga päev jne. Omavahelist suhtlemist on vähem. Põhiline info liigub meilide kaudu. Ole ainult tähelepanelik ja ära tähtsat infot maha maga! Minu meelest on muutunud lapsevanemad. Nad on teadlikumad, julgevad õpetajatööd arvustada. Õpetajad naljatlevad omavahel: lastega saan hakkama, aga lapsevanematega on raske.

Olete olnud õppealajuhataja, klassiõpetaja ja alustavate kolleegide mentor. Kas olete ise teistelt õpetajatelt midagi õppinud?
Jälgin suure huviga kolleegide tegemisi. Igalt õpetajalt on midagi õppida. Käi ainult lahtiste silmadega ringi, kuula ja räägi inimestega. Mul on olnud aastate jooksul mitmeid praktikante. Põnevusega vaatasin, kuidas nemad tunde andsid. Alati leidsin midagi, mida oma töös kasutada. Imetlen noori õpetajaid, kes teevad oma tööd nii hästi, kuigi neil on kodus väikesed lapsed. Au ja kiitus neile!

Mida soovitaksite alles alustavale õpetajale ja tänasele lapsevanemale?
Soovitused alustavale õpetajale. Ära karda eksida, sest ka sina õpid iga päev midagi uut. Sa ei pea olema täiuslik. Lapsed saavad aru, kui oled hädas, ja tulevad sulle appi. Ole hooliv ja pühendunud. Kui tuled tööle rõõmuga, oled valinud õige ameti.

Soovitused lapsevanemale. Usalda oma lapse õpetajat, tee koostööd. Tunne huvi, kuidas laps koolis käitub. Lapse juttu tuleb uskuda, aga tasub ka õpetajalt küsida, kas kõik ikka oli nii, nagu laps väidab.

Elutööpreemia on tunnustus pika ja pühendunud töö eest. Mida see teie jaoks tähendab?
Elutööpreemia saamine on suur tunnustus. See tähendab, et minu tööd õpetajana on märgatud. Aitäh neile, kes märkasid ja mind selle preemia kandidaadiks esitasid. Alati on hea tunne, kui saad tunnustuse. Meenub, kui liigutatud olin, saades Harjumaa aasta klassijuhatajaks, või kui klassiga saime Rae vallalt tunnustuse „Ettevõtlik tegu 2015“. See oli väga hea ja uhke tunne. Märkame siis neid õpetajaid, kes teevad oma õpetajatööd suure südamega ja kel on suured kogemused. Jüri koolis leidub selliseid õpetajaid. Tunnustame neid!

Fotod: erakogu

Rae vald harjutas kriisiks valmisolekut koos kogukondade ja koostööpartneritega

ULVI PÕLLU
RAE VALLA ELANIKKONNAKAITSE JA KRIISIVALMIDUSE SPETSIALIST

Hiina vanasõna ütleb: räägi mulle ja ma unustan, näita mulle ja ma jätan meelde, kaasa mind ja ma mõistan.

Usun, et 16. ja 17. oktoobril toimunud Rae valla kriisiõppusega astusime olulise sammu edasi oma kogukonna turvalisuse tugevdamisel, sest kaasasime erinevate elualade ja valdkondade esindajaid. Õppuse keskmes oli küsimus: kas me suudame kriisis koos tegutseda ja probleeme lahendada? Vastus, mille kokkuvõttes saime, oli julgustav.

Kahepäevase õppuse eesmärk oli katsetada kriisiplaanide toimimist, harjutada infovahetust ja tugevdada koostööd olukordades, mis võivad päriselus omavalitsust tabada. Õppusel lahendati mitmeid keerukaid stsenaariume, sh ulatuslik elektri- ja sidekatkestus, kadunud laste otsing, generaatorite käivitamine, veega varustamine, evakuatsioonikoha käivitamine ja kerksuskeskuste ning supiköögi avamine. Kõik need olukorrad nõudsid kiireid otsuseid, usaldusväärset teabevahetust ja erinevate osapoolte koostööd. Tegeleda tuli ka valeinfo levikuga, isegi libapolitseinikega.

Õppuse üks suuremaid väärtusi oli kogukondade kaasamine, sest kriiside lahendamisel ei piisa üksnes ametkondade võimekusest. Turvaline ja vastupidav kogukond sünnib siis, kui inimesed teavad oma rolli, oskavad märgata abivajajaid ja on valmis üksteist toetama. Panustame vallavalitsuses teadlikult koostöösse elanike, vabatahtlike, ettevõtete, kogukondade ja organisatsioonidega, sest kriisivalmidus on ühine vastutus.

Vallavalitsuse kriisistaabil oli õppuse käigus kanda oluline roll. Staabitöö tähendas info kogumist olukorrapildi loomiseks, tegevuste koordineerimist ja otsuste tegemist, mis toetavad elanike turvalisust ja elutähtsate teenuste toimimist. Kriisi lahendamine toimub koostöös operatiivteenistuste, elutähtsate teenuste osutajate, vabatahtlike organisatsioonide ja kogukondadega. Õppus andis võimaluse omavahelist koostööd praktiliselt proovile panna. Eriti oluliseks saab see olukordades, kus kriis mõjutab korraga mitut elutähtsat teenust või puudutab suurt hulka inimesi.

Päästeameti spetsialistid aitasid hinnata tegevuste tõhusust ja andsid väärtuslikku tagasisidet. Õppuse lõpuks ei olnud kõige olulisem mitte see, et kõik kulges täiuslikult. Tõeline väärtus peitus õppetundides. Kauaaegne päästeameti koostööpartner Elo Paluoja ütles õppuse lõpus väga tabavalt, et tõeline töö nüüd alles algab. Tõepoolest, me saime teadlikumaks kitsaskohtadest, mis vajavad parandamist. Saime katsetada tehnika toimimist ja, mis seal salata, kogesime ka altminekuid. Saime vajaliku ja mõnel puhul ka mitte nii vajaliku kriitika osaliseks. Nüüd oleme aga väga väärtuslike kogemuste võrra rikkamad, sest just selliste harjutuste kaudu sünnib teadmine, et kriisi saabudes ei alusta me nullist, vaid saame toetuda ühiselt omandatud kogemustele ja loodud koostöösidemetele.

Õppus näitas selgelt, et kriisivalmidus ei tähenda üksnes plaane ja dokumente. See tähendab inimesi, kes on valmis vastutust võtma, naabreid, kes hoolivad üksteisest, kogukondi, kes tegutsevad koos, ning partnereid, kes usaldavad üksteist.

Aitäh teile, Lagedi, Järveküla, Aruvalla, Urvaste, Suursoo, Salu, Patika ja Peetri kogukonnad. Eriline tänu Uuesalule ja Vaskjalale rohkearvulise osavõtu eest. Teie valmisolek ja läbimõeldud tegutsemine on eeskujuks meile kõigile.

Suur tänu Vaida koolile ja Rae raamatukogule, mille kerksuskeskused asusid Jüris, Peetris, Lagedil ja Vaidas. Aitäh Jüri koolile, kus saime valmis panna ja avada evakuatsioonikoha. Suur tänu Rae valla alevike- ja külavanemate seltsile, jahimeeste seltsile, päästeametile, politsei- ja piirivalveametile, Piret Kloorenile ja Piret Zahknale Eesti linnade ja valdade liidust, Naiskodukaitsele, Rae vabatahtlikule päästekomandole, Rae noortekeskusele ning vallavalitsuse kriisistaabi liikmetele ja paljudele-paljudele vabatahtlikele.

Kindlasti korraldame õppusi ka tulevikus. Loodame väga, et järgmistel kordadel on osalejate ring, eriti vabatahtlike hulk, veelgi suurem. Üksi reageerime, koos oleme kriisivalmid!

Haldusamet korrastas talgutel varjumiskoha ruume

ULVI PÕLLU
RAE VALLA ELANIKKONNAKAITSE JA KRIISIVALMIDUSE SPETSIALIST

On suur väärtus töötada koos inimestega, kelle kõrval tunned, et sa ei ole kunagi üksi. Hea meeskonna tugevus peitubki inimestes, kes märkavad, hoolivad ja ulatavad vajadusel abikäe. Täpselt nii oli Rae vallavalitsuse haldusameti töötajatega. Kuna vallas on vähe avalikke varjumiskohti, siis on hädavajalik leida selleks uusi võimalusi. Üks suurepärane koht on Taaramäe lasteaed Jüri alevikus. Varjumiskoha avamiseks seal aga oli vaja korrastada seni laoruumidena kasutusel olnud keldrid.

Rääkisin murest haldusameti juhataja Ergo Eesmaale. Ta lubas oma inimestega veidi nõu pidada ja juba õige pea oli selge, et kõik töötajad on valmis appi tulema. Koos eemaldati keldriruumidest sinna aastatega kogunenud mööbel, kasutuseta esemed ja muu prügi. Seni täisladustatud ruumid muutusid puhtaks ja kasutatavaks.

See on ilmekas näide, kuidas alati ei ole vaja suurt eelarvet ja pikka planeerimist. Üheskoos astutud väikesed sammud aitavad luua turvalisemat elukeskkonda kogu vallale. Haldusameti töötajate valmisolek oma igapäevaste tööülesannete kõrval panustada kogukonna turvalisusse on tunnustamist väärt. Suur tänu ka kõigile teistele, kes oma panuse andsid: suvel õpilasmalevas töötanud noored, Taaramäe lasteaia lapsevanemad ja Jüri kooli ning lasteaia töötajad.

Varjumiskohtade loomine on osa Rae valla süsteemsest tegevusest elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse tugevdamisel. Lisaks sõjalistele ohtudele võivad meie elu mõjutada ka äärmuslikud ilmastikunähtused, ulatuslikud tulekahjud, ohtlike ainete õnnetused või muud kriisiolukorrad. Varjumiskoha peamine eesmärk on pakkuda kaitset lööklaine, lendavate esemete, suitsu, õhusaaste või muude otseste ohtude eest. Seepärast on avalikud varjumiskohad muutunud elanikkonnakaitse oluliseks osaks, kuid nende vajalikkus ei seisne ainult füüsilises kaitses. Sama oluline on teadmine, et kriisiolukorras on olemas koht, kuhu pöörduda. Ebakindlates oludes aitab see vähendada paanikat ja annab inimestele kindlustunde, et nende kogukond ja omavalitsus on võimalike ohtude vastu valmistunud.

Haldusameti töötajad talgutel. Foto: Ulvi Põllu

Uus avalik varjumiskoht Jüris Taaramäe lasteaias

Uus avalik varjumiskoht Taaramäe lasteaias avati 26. oktoobril. Seal on piisavalt ruumi igapäevaselt majas viibivatele lastele ja personalile, eraldi ruum on arvestatud ka erivajadustega lastele ja nende õpetajatele. Omaette ruumid on ette nähtud avalikuks varjumiseks ja on mõeldud eelkõige inimestele, kes viibivad ohuolukorra ajal hoone lähiümbruses ja vajavad varjumiseks turvalist kohta.

Vald panustab noorsportlaste tervisesse

RAE SÕNUMID

Oktoobris avati Rae spordikeskuse Jüri pallihallis uus riietusruum, mis loob noorsportlastele paremad võimalused pärast treeninguid taastumiseks.

Riietusruum on spordimeeskondadele enamat kui koht, kus enne ja pärast trenni riideid vahetada ja duši all käia. Seal arutab treener sportlastega läbi mänguplaani. Riietusruumis sünnivad sageli taktikalised mõtted, analüüsitakse õnnestumisi ja ebaõnnestumisi ning valmistutakse järgmiseks pingutuseks.

Foto: Ott Kattel

Samamoodi võiks sellest kujuneda koht, kus pööratakse rohkem tähelepanu taastumisele ja räägitakse oma keha hoidmisest, sest kuldseimgi medal ei vääri vigastusi.

Tulevikus saab uue ruumi võimalusi kasutada laiemalt: jagada noortele teadmisi taastumisest ja treeningkoormusest ning pakkuda võimalusi ennetavaks ja taastavaks massaažiks või teipimiseks.

Vigastuste ennetamiseks ei ole üht lahendust. Oluline on tervik: teadlik treenimine, sobiv koormus, uni ja puhkus, tasakaalustatud toitumine, taastumine, vaimne heaolu ning oskus oma keha kuulata. Rae valla eesmärk on, et noored teeksid palju sporti, kuid veel olulisem – et nad saaksid seda teha targalt, tervelt ja võimalikult kaua.

Rae valla ettevõtlikud: kogukonnaellu panustavad noored ja nende toetajad

KÄDI KUHLAP
RAE VALLA NOORSOOTÖÖ SPETSIALIST
FOTOD: MARIN LÕO

Rae vald tunnustas 6. oktoobril Rae ettevõtluspäeval ettevõtlikke noori, nende toetajaid ja silmapaistvaid tegusid. Konkursile esitati 23 kandidaati, kellest tunnustuse pälvis 15.

Laureaadid valis komisjon, kuhu kuulusid noortevolikogu esimees Riona Rebecca Laul, Lagedi kooli huvijuht Triinu Sepp, Rae vallavalitsuse noorsootöö spetsialist Kädi Kuhlap, Rae valla alevike- ja külavanemate seltsi esimees Fredy Lehe, Rae noortekeskuse juhataja Kristina Firsova ja Rae Ettevõtete Liidu juhatuse liige Tauri Tilk.

Ettevõtlikkus ei sõltu vanusest

Kategoorias „Ettevõtlik noor 2025“ tunnustati viit noort, kelle tegemised on eeskujuks nii eakaaslastele kui ka täiskasvanutele.

Rosanna Sarik näitab, et suurte ideede elluviimiseks ei pea ootama täiskasvanuks saamist. Jüri kooli õpilane mõtles välja ja korraldas Jüri terviserajal Vaheajajooksu. Osalejatele valmistas ta savist medalid ja võitjatele karikad. Rosanna kaasas sõpru, klassikaaslasi ja täiskasvanuid. Tänavu toimus Vaheajajooks juba teist korda.

Daniel Cemil Tiryaki on ettevõtlik Vaida põhikooli õpilane, kes märkab võimalusi, viib ideid ellu ja innustab teisi kaasa lööma. Tema algatusel toimus kooli jõululaat. Daniel huvitub numismaatikast ja jagab teadmisi teistega, korraldades noortekeskuses „noorelt noorele“ põhimõttel numismaatikategevusi.

Hanna Loore Piiriste panustab aktiivselt Vaida kogukonnaellu. Ta aitab kaasata liikmeid Tiim Vaida tegevustesse ja Rae valla mängudele, osaleb ühise meeskonnariietuse loomisel ja aitab korraldada Vaida traditsioonilisi sündmusi, sh jüripäevi ja suvepidusid. Ta on Vaida Alevikuselts MTÜ juhatuse liige. Hanna tugevus on ka oskus innustada teisi noori kaasa lööma.

Hiie Paulus on Kindluse kooli õpilasesinduse president, kes suhtub oma ülesannetesse vastutustundlikult ja aitab aktiivselt koolielu korraldada. Ta juhib aktusi ja teisi sündmusi, peab õpilaste nimel kõnesid ja võõrustab kooli külalisi eesti ja inglise keeles. Hiie märkab ise, kus abi vajatakse, ning võtab initsiatiivi. Lisaks koolielule pühendub ta muusikale, lauldes Ellerheina kooris, tegutsedes bändis ja õppides muusikakoolis.

Cathleen Alloja paistab silma järjekindluse, hoolivuse ja oskusega alustatu lõpuni viia. Ta korraldab omal algatusel noortelaagreid, otsib nende läbiviimiseks sponsoreid ja loob teistele noortele võimalusi koos tegutseda, uusi kogemusi saada ning on noorematele eeskujuks. Cathleenil on valmisolek võtta vastutust ja soov teha kõike südamega.

Rae valla superkangelane 2025 on Cathleen Alloja

„Rae valla superkangelase“ kategooria tõstab esile abivalmiduse, hoolivuse, vapruse ja lahenduste otsimisega silma paistvaid noori.

Superkangelase tiitli pälvinud **Cathleen Alloja** tegemised näitavad, et ettevõtlikkus ei tähenda üksnes oma ideede elluviimist, vaid ka teiste märkamist ja nende heaks tegutsemist. Tema pühendumus noortele, laagrite korraldamisele, Kodutütarde ja Rae valla noortevolikogu tegevusele on hea näide sellest, kuidas noor saab oma oskuste ja energiaga kogukonda panustada.

Noorte sõbrad loovad võimalusi ja toetavad algatusi

Kategoorias „Noorte sõber 2025“ tunnustati inimesi ja organisatsioone, kelle panus aitab Rae valla noortel oma ideid teostada, uusi oskusi omandada ja kogukonnaelus osaleda.

Kristlin Kõrgesaar pälvis tunnustuse oma mitmekülgse ja pühendunud tegevuse eest. Ta panustab vabatahtlikuna Kaitseliidu ja noortevaldkonna tegemistesse ja on alati olemas nii nõu kui ka toe saamiseks. Tema puhul hinnatakse usaldusväärsust, hoolivust ja valmisolekut noori kuulata.

Margus Ermast, Rae muusikakooli õppejuht, ühendab noori muusika kaudu. Ta õpetab pillimängu ja arvutimuusikat, loob ja seab lugusid nii, et võimalikult paljud noored saaksid ühisest musitseerimisest osa. Ta algatas muusikali „Rasmus ja Maria“ kirjutamise ja lavastamise ning loob muusikat ka kooli kontsertideks. Tema oskus kaasata eri õppekohtade õpilasi ühistesse ettevõtmistesse avab noortele uusi loomingulisi võimalusi.

Kristina Firsova, Rae noortekeskuse juht, seisab alati selle eest, et noored oleksid noorsootöös võrdväärsed partnerid. Tema eestvedamisel kuulatakse noorte ideid ja soove ning antakse neile võimalusi ise algatada ja otsustada. Noored saavad osaleda ürituste korraldamises, kandideerida Rae noortefestivali korraldusmeeskonda, tegutseda aktiivgruppides ja pakkuda ideid noortekeskuste arendamiseks. Oluline on ka noorte omaalgatuste toetamine ja rahvusvaheliste kogemuste võimaldamine.

Toomas Aru, Rae kultuurikeskuse juht, jõuab kultuuritegevuste kaudu ka nende noorteni, kelleni noortekeskuste töö ei ulatu. Ta toetab noori luuletajaid, muusikuid, kunstnikke ja teisi loomeinimesi, pakkudes neile ruume, tehnikat ja nõu ideede elluviimiseks. Tänu temale saavad noored avaldada luulekogusid, esineda ja katsetada uusi loomingulisi lahendusi.

Diana Prääm oli Rae valla esimene noorte heaolu spetsialist, kes toetas

„Ettevõtlik tegu 2025“ tunnustuse saajad. Foto: Marin Lõo

noori nõustamise, koolituste ja ettevõtete külastustega ning vedas eest Rae valla ennetusgrupi loomist ja tegevust. Ta tegi alati rohkem, kui ametijuhend ette nägi, hoolivuse ja pühendumusega. Tema töö oli justkui rätsepatöö – noor noore haaval, sest igaüks vajas erinevat tuge. Praegu töötab Diana Rae valla kaasava hariduse spetsialistina.

Noorte sõbra tiitli said ka **Jüri Coop** ja **Pähklinäpp**, mis toetasid vallavalitsuse korraldatud suvist „Mittelaagrit“ nii erivajadusega kui ka teistele lastele.

Aasta osaluskogu annab noortele võimaluse kaasa rääkida

„Aasta osaluskogu 2025“ tiitli pälvis **Kindluse kooli juuniorite koda**, mis ühendab 1.–4. klassi õpilasi ja annab neile juhendaja Janne Jakimaineni eestvedamisel võimaluse oma arvamust avaldada ning koolielu kujundada. Koda korraldab muu hulgas TERE-kampaaniaid, raamatuvahetusi ja lugemishommikuid. Tunnustus väärtustas mõtet, et aktiivseks kogukonnaliikmeks kasvamine saab alguse juba varases eas.

Ettevõtlik tegu suurendas kogukonna turvatunnet

Kategoorias „Ettevõtlik tegu 2025“ tunnustati **Rae valla esimese avaliku varjumiskoha rajamist.** Kohalike noorte (Kasper Sebastian Saaremetsa, Kert Laanemetsa, Oliver Meieri, Silver Siniloo, Ernst Peerna, Karl Robert Toome, Oliver Loometsa, Marten Vesi, Dominic Semmeli, Ranner Leemeti ja Isabel Rui) eestvedamisel kohendati Jüri alevikus Veetorni tänaval asuv vana tsiviilkaitsevarjend varjumiskohaks. Noorte algatus aitas muuta aastaid kasutuseta seisnud hoone kogukonnale vajalikuks paigaks ja suurendas piirkonna turvatunnet.

Märkamine ja tunnustamine innustavad edasi tegutsema

Kõiki laureaate ühendab oskus märgata võimalusi, võtta vastutust ja tegutseda. Nende lood näitavad, et hooliv kogukond sünnib koostöös, kus head ideed saavad võimaluse teoks saada.

Rae valla noored on oodatud kandideerima noortevolikokku!

Rae vallas elavad või valla koolides õppivad noored vanuses 13–26 on oodatud kandideerima Rae valla noortevolikokku. Alates 18. eluaastast on nõutav registreeritud elukoht Rae vallas, v.a Rae vallas õppinud ja oma haridusteed väljaspool valda jätkavatel noortel.

Kandideerimine kestab 16.–30. novembrini.

Kui tunned, et noortevolikogu on midagi just sulle ja soovid end järgmiseks kaheks aastaks sellega siduda, siis saada enda kandideerimisvorm, kasutades juuresolevat QR-koodi (avaneb 16.11).

NB! Palun arvesta: tekst, mille kirjutad küsitlusse, on sinu tutvustus valimistel. Selle põhjal saavad teised sinust parema ülevaate ja kujundavad oma otsuse, kas anda sulle oma poolthääl.

Novembrikuu jooksul külastab noortevolikogu praegune koosseis kõiki Rae valla koole. See annab sulle võimaluse meiega lähemalt tutvuda, küsida küsimusi ja soovi korral esitada oma kandidatuur ka koolikülastuse ajal.

Noortevolikogu valimised hääletussedelitel toimuvad esmaspäeval, **7. detsembril** kõikides Rae valla koolides. **E-hääletus** kestab **7.–10. detsembrini** osalen.ee lehel. Sisselogimine ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-ID abil (NB! vaja on teada enda paroole). Täpsema info saamiseks jälgi Rae valla ja Rae valla noortevolikogu sotsiaalmeediat.

Mis on noortevolikogu?

Noortevolikogu on kohaliku omavalitsuse juures tegutsev noortest koosnev nõuandev kogu, mille eesmärk on kaitsta ja esindada noorte huve. See on noorte ametlik hääl kohaliku tasandi otsustusprotsessides, mis aitab viia noorte ideed ja mured vallavanemani, abivallavanemateni või volikoguni. Noortevolikokku valitakse maksimaalselt 21 liiget.

Rae valla piltvaiba kujundas Aruvallast pärit kunstitudeng

RAE SÕNUMID

Rae valla 160. aastapäeva puhul tikivad vallaelanikud alevikest ja küladest usinalt temaatilist piltvaipa, mis kujutab erinevaid valla jaoks olulisi sümboleid. Need valiti välja koostöös kogukondade ja asutuste esindajatega üle valla. Sümbolid paigutas vaibale ja lõi sellest ühtse kunstilise terviku Aruvalla külast pärit Eesti kunstiakadeemia tudeng **Evelyn Nurja.** Palusime tal vastata mõnele küsimusele, et noore kunstnikuga veidi lähemalt tuttavaks saada.

Mis tunded ja mõtted sind valdasid, kui sulle tehti ettepanek kujundada Rae valla 160. juubeliks piltvaip?
Olin õnnelik, et sain kujundada vaipa, mis hakkab kunagi kaunistama Rae uue vallamaja seina. Samal ajal tajusin ka selle ülesande tähtsust ja vastutust. See oli minu jaoks väga eriline võimalus. Mul on hea meel, et sain kogemuse võrra rikkamaks ja saan selle töö lisada ka oma portfooliosse.

Mis oli selle töö juures kõige suurem väljakutse ja mis pakkus kõige rohkem rahulolu?
Kuna see oli minu esimene kogemus vaiba kujundamisel, siis võttis alguses veidi aega, et harjuda selle formaadi ja kontseptsiooniga. Üks suuremaid väljakutseid oli arvestada vaiba mõõtmetega ja leida sobiv viis, kuidas kõik olulised detailid oleksid selgelt nähtavad. Mõne objekti kujutamise osas tuli teha ka korduvalt muudatusi ja katsetada erinevaid lahendusi, et leida kõige sobivam tulemus. Kõige rohkem pakkus rahulolu võimalus näha,

Evelyn Nurja. Foto: erakogu

kuidas esialgsed ideed järk-järgult terviklikuks kujunduseks muutusid.

Millist osa vaibast meeldis sulle endale kõige rohkem kujundada?
Kõige rohkem meeldis mulle kujundada Jüri kirikut, Lagedi silda ja pruudiehtes Jüri kihelkonna neiut. Minu arvates on need elemendid vaibal ka kõige paremini õnnestunud ning mul on nende üle eriti hea meel.

Valla jaoks olulised sümbolid, asutuste logod ja muud elemendid olid ette antud, aga kas vaipa kujundades jäi ka ruumi sinu enda ideedele?
Jah, mul oli oma ideede väljapakkumiseks piisavalt ruumi. Sain ise mõelda, kuidas erinevaid objekte kujutada, ning pakkuda välja ka täiendavaid elemente, mis aitaksid vaiba üldilmet täiendada ja tervikuks siduda.

Sa ise kahjuks tikkima ei jõudnud minna, aga millist sümbolit või elementi oleksid soovinud ise tikkida?
Kõige rohkem oleksin soovinud tikkida tikkida pruudiehtes Jüri neiut. See on üks minu lemmikuid vaibal.

Oled Eesti Kunstiakadeemia tudeng. Mida sa täpsemalt õpid?
Õpin bakalaureuseõppes visuaalset kommunikatsiooni. Sellel erialal õpin graafilist disaini, brändingut, reklaamide ja plakatite kujundamist, illustratsiooni ning veebilehtede ja rakenduste kasutajaliideste loomist. Eriala tegevusvaldkond on väga lai ja pakub võimalusi töötada erinevates loome- ja disainivaldkondades.

Kas oled kunsti ka varem õppinud, näiteks huvikoolis?
Kunstiga olen seni tegelenud pigem hobikorras ega ole varem kunstikoolis õppinud. Küll aga olid mul lapsepõlves noortekeskuses kunstitunnid, kus sain erinevaid tehnikaid ja ideid katsetada ja loomingulist poolt avastada.

Oled pärit Rae valla kõige lõunapoolsemast servast, Aruvalla külast. Kas sinu pere on seal pikalt elanud?
Jah, minu isapoolne suguvõsa on Aruvallaga seotud juba 20. sajandi esimesest poolest. Nüüd elab seal ka meie pere, nii et see küla on olnud meie pere jaoks oluline juba mitu põlvkonda.

Milline küla on Aruvalla ja miks on seal tore elada?
Aruvalla on minu jaoks väga soe ja kokkuhoidev küla. Esimesena tulevad mulle silme ette kaunid päikeseloojangud, lõputuna näivad põllud ja mets. Siin on mõnus rahu ja palju avarust. Samuti on mul Aruvallaga tugev emotsionaalne side – siin elavad mulle kallid inimesed. See teebki selle koha minu jaoks eriti tähenduslikuks.

Kas on veel midagi, mida me ei osanud küsida, aga mida sooviksid lisada?
Kindlasti tahan tänada siinkohal Eva Jaansoni koostöö eest ja Aruvalla külavanemat Kaia Talvikut, tänu kelle soovitusele ma sellise kogemuse sain!

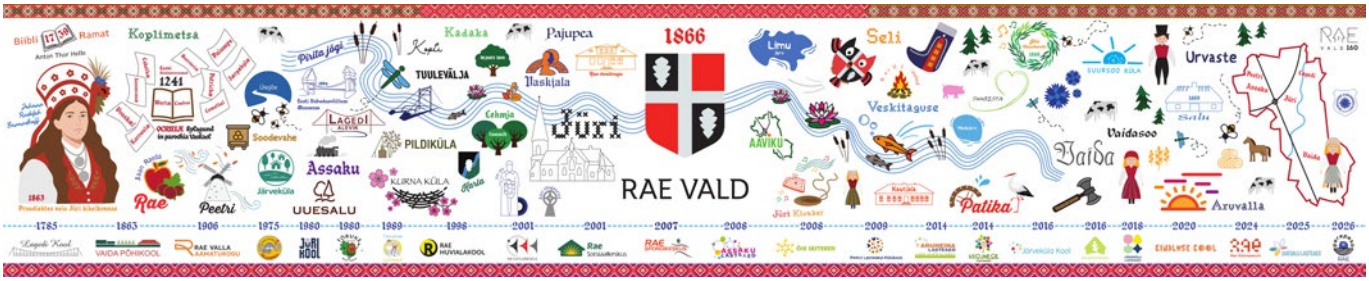

Rae valla elanike portreed 160 aasta tagusest ajast

MAIROLD KAUS
KODULOOBIBLIOGRAAF

Rae valla ümmarguse tähtpäeva puhul avaldame vallalehes 160 aastat tagasi pildistatud kolme siinse elaniku portreed, mis on tänaseni säilinud Eesti ajaloomuuseumi ja Eesti rahva muuseumi kogudes. Nende portreede abil saame heita pilgu toonaste vallaelanike välimusele ja saada ka aimu ajastust, mil meie vald loodi.

Portreed pildistas 1866. aastal Tallinna fotograaf Charles Borchardt ja tegi ta seda Moskva keiserliku ülikooli loodusuurijate seltsi ülevenemaalise etnograafianäituse tarbeks, mis toimus Moskvas 1867. aastal. Borchardt saatis näitusele fotoseeria eesti talupoegadest, teiste seas kolme Jüri kihelkonna talupoja pildid. Borchardti fotod saavutasid Moskva näitusel tihedas konkurentsis väärika auhinna – suure hõbemedali.

Enne Moskvasse saatmist sai Borchardti töid näha 1866. aastal juulis Eesti esimesel fotonäitusel Tallinnas Provintsiaalmuuseumis (Kanuti gildi hoone).

Kes olid need kolm Jüri kihelkonna talupoega?

JÜRRI NUMBERG (NUBERG)
Jürri Nuberg (29.09.1811–29.09.1888) oli Kurna mõisa talupoja Hans Nubergi poeg. Hiljem elas ta Lehmja mõisa Joosepi talus. Jürril oli Kurna-Katku külast pärit naine Krõõt (snd 1822) ja nende perre sündis kaheksa last. Pildistamise hetkel oli Jürri 57-aastane.

Borchardti foto all on Jürri perekonnanimeks ekslikult märgitud Numberg, mis võis tulla sellest, et nimi pandi kirja kuulmise järgi. Uurinud põhjalikult inimesi nimede taga, saab väita, et Jürri perenimi oli tegelikkuses Nuberg.

MARRI WEINBERG
Pildistatud Marri Weinbergi kindlat seotust Jüri kihelkonnaga pole seni veel õnnestunud tuvastada. Küll on teada, et Veinbergide perenime leidub Vaida–Aruvalla kandis ja ka Arukülas. Pildistamise hetkel oli Marri 38-aastane.

HINRIK PÕLDMÄE
Moskva näituse materjalides Indrich Põlloma nime kandnud kolmas üles pildistatud Jüri kihelkonna talupoeg on ajaloouurija Valdeko Vende poolt tuvastatud kui Hinrik Põldmäe (1811–1890). Tegemist on Rae vallas ja Eestis kultuuriloolisel olulise suguvõsa esiisaga. Hinrik sündis Jälgimäe mõisa sepa peres ja asus koos vanematega elama Rae mõisa Limu külla Mäe tallu. Koloreeritud fotol on Hinrik 55-aastane.

Hinriku fotode alusel modelleeris Moskva skulptor Sevrjugin näituse tarbeks mannekeeni. Teine mannekeen valmis Kuusalu kihelkonnast pärit naise fotode põhjal. Mannekeenide valmistamise ja rõivaste eest tasus ning saatis need näitusele Eestimaa kirjanduse selts. 1920. aastatel tõi etnoloog Ilmari Manninen Leningradi ja Moskvat külastades sealt kaasa paar fotojäädvustust kõnealustest mannekeenidest. Need koloreeritud postkaardiformaadis fotod on hoiul Eesti rahva muuseumis.

Jürri Numberg (Nuberg). Ch. Borchardti portreede sarjast „Eesti tüübid". AM _ 13777 F 16509, Eesti Ajaloomuuseum SA.

Marri Weinberg. Ch. Borchardti portreede sarjast „Eesti tüübid". AM _ 13767 F 5768, Eesti Ajaloomuuseum SA.

Hinrik Põldmäe (Indrich Põlloma). Mees P. - Eesti rahvarõivais *ca* 1860, ERM Fk 1079:2, Eesti Rahva Muuseum.

Riiklik tunnustus Piibe Padarile Jüri kiilsukkade traditsiooni hoidmise ja edasikandmise eest

RAE SÕNUMID

16. oktoobril andis Eesti rahvakultuuri keskus üle kümme riiklikku tunnustust rahvakultuuri hoidjatele ja edendajatele, kelle tegevus aitab hoida elavana meie kultuuripärandit. Käsitöö valdkonnas pälvis riikliku tunnustuse meie rahvuslike käsitööringide juhendaja ja Kindluse kooli käsitööõpetaja **Piibe Padari** – Jüri kihelkonna roositud kiilsukkade kudumistraditsiooni taaselustamise ja selle ainulaadse pärandoskuse õpetamise ja edasiandmise eest. Palju-palju õnne selle igati väljateenitud tunnustuse puhul!

Foto: Valmar Voolaid

Piibe ise kirjutab kiilsukkade kudumise ja tunnustuse saamise kohta järgmist: „Et kõik ausalt ära rääkida nagu Agu Sihvka tuntud kirjandusteoses, pean alustama sellest, kuidas mõned aastad tagasi Jüri Klunkeril ringi vaadates märkasin, et ühelgi neiul ega proual peale minu polnud Jüri kihelkonna triibuseeliku alt paistmas ehtsaid roositud kiilsukki. Otsustasin, et on vaja kohe midagi ette võtta. Kuna sukki kududa on keeruline ja osta neid ka kusagilt ei ole, tuleb järelikult inimesed neid taas kuduma õpetada. Selle hullu ideega tuli kohe kaasa Rae valla raamatukogu, võttes mind lahkelt oma tiiva alla ja saimegi kudumiskursustega alustada. Minu rõõmuks kogunes kohe esimesel sügisel suur hulk toredaid aktiivseid huvilisi, kes asusid õhinaga sukki kuduma. Nüüdseks on meie pärandkultuuri ja käsitööhuviliste kogukond kõvasti paisunud. Sukkade kudumist on õppinud kümned huvilised ja valminud on palju uhkeid kiilsukapaare. Kuduma on jõudnud ka terved rahvatantsurühmad ja 2026. aasta Jüri Klunkeril olid juba kahel tantsukollektiivil õiged sukad jalas. Olen kõigi üle nii uhke!

Foto: Piibe Padari

Suur rõõm, üllatus ja tänulikkus on selle eest, et meie Jüri kihelkonna sukkade kudumise traditsiooni taaselustamise tähenduslikkust on märgatud ja tunnustatakse ka väljaspool kihelkonna piire. Riikliku tunnustuse pälvimine on väga suur au meile! Aitäh, mu tublid kudujad, olete mulle suureks inspiratsiooniks ja rõõmuks! Suur tänu ka Rae valla raamatukogule ja Rae vallale teie vankumatu toetuse eest! Uhke on olla selle kogukonna liige!“

Uued sukakudujad on oodatud jaanuari lõpus

Hetkel on Piibe juhendada kaks gruppi sukakudujaid ja üks käsitööentusiastide grupp, kellega on käsil Jüri särkide tikkimine ja kirivööde kudumine. Tema sõnul ongi tavaliselt nii, et igast sukagrupist jääb alles mingi hulk käsitööarmastajaid, kes soovib ja tahab uusi ägedaid projekte ette võtta. Naised panid ringile nimeks Sukaklubi, mis kõlab toredasti ja pisut kelmikalt.

Sel sügisel koovad Piibe juures kiilsukki rahvatantsurühma Jüri Marid tantsijad, kelle sukad valmivad eeldatavalt jaanuaris. Uue sukakudumisringiga saab Piibe algust teha jaanuari lõpus. Oodatud on kõik huvilised, eriti aga tantsukollektiivid ühiselt kuduma. **Huvi korral kirjuta e-posti aadressil piibepadari@gmail.com.**

Jüri kihelkonna rahvarõivad ja roositud kiilsukad

Jüri kihelkonna rahvarõivaste moodi on tugevasti mõjutanud pealinna lähedus ja üle mere naabrite soomlaste ja rootslaste rahvarõivad. See on läbi aegade kiiremini muutunud kui mujal Eestis, mistõttu on siin ka täiesti ainulaadseid rõivaesemeid kantud, nagu näiteks naiste kiiludega roositud sukad. Jüri sukad on täiesti ainulaadsed ja valmivad ka isemoodi – kiilud kootakse pikkupidi suka külge! Need sukad on ühed kaunimad ja omapärasemad terves Eestis. Jüri kiilsuka kudumise traditsioon kanti eelmisel aastal Mari Jaansoni ja Piibe Padari eestvedamisel ka Eesti vaimse kultuuripärandi nimistusse.

Huvistuudio ÕHIN naisrahvatantsurühma liikmed kudusid eelmisel sügisel endale Piibe juhendamisel Jüri kiilsukad ja kirjeldasid seda protsessi järgmiselt: Jüri kiilsukk ei ole lihtsalt sukk. See on täpsust, mustri lugemise oskust ja kannatlikkust nõudev meistritöö.

Tule aastapäeva valgusetendusele!

RAE SÕNUMID

Rae vald asutati 23. novembril 1866. aastal ja nii tähistame novembris traditsiooniliselt oma valla aastapäeva. Viimasel kahel aastal on kingitusena vallaelanikele ja külalistele toimunud maagilised valgusetendused: 2024. aastal Lehmja tammikus ja mullu Jüri kirikus. Huvilisi oli mõlemal korral väga palju, samuti positiivset tagasisidet – nii otsustasime ka valla 160. juubeli puhul rõõmustada kõiki valgusetendusega.

Tänavu ootame huvilisi **Kurna mõisaparki valgusetendusele „Võlumaa“**. Lummavast valguse ja muusika koosmängust saab osa kahel õhtul: **20. ja 21. novembril kell 18–22.**

Etendust saab vaatama sõita bussiga, mis toob elanikud valla kõigist kantidest Kurna mõisaparki ja viib tagasi. Bussisõit on tasuta. Bussi sõidugraafiku ja parkimiskorralduse info autoga tulijatele leiab veebilehelt rae.ee.

Palume valgusetenduse külastajatel riietuda ilmaoludele vastavalt, et oleks mõnus kogu programmi jälgida.

Foto: Eesti Valgus Agentuur

Autorid kirjeldavad etendust nii:
„Võlumaa“ kombineerib varem kasutatud elemente seninägematutega, seades nii kahtluse alla tarbimisühiskonnas levinud mõtteviisi, et kasutatu võib kõrvale heita ja lihtsalt uuega asendada. Installatsioon annab olemasolevatele elementidele uue elu, luues neist igal aastal midagi värsket, põnevat ja ootamatut. Nii on „Võlumaa“ pidevas muutumises ja arengus, pakkudes igal korral uut avastamisrõõmu. Külastajaid ootavad kahel õhtul muusika ja valguse koosmäng ning täiesti uued laseretendused. Kõigi etenduste nägemiseks tasub varuda üle 1,5 tunni. Pargiteid ehivad neil õhtutel küünlad.

Etendused on loonud Eesti Valgus Agentuur ning valgus- ja laserkunstnikud Caspar Lootsmann ja Kullar Laiapea.

Tänuõhtu tõi kokku Rae valla inimeste ja kogukondade hoidjad

EVA JAANSON
RAE VALLA KULTUURISPETSIALIST

Novembrialguse hingedeajal kogunesid Rae kultuurikeskusesse neile pühendatud tänuõhtule kultuuri- ja sotsiaalvaldkonna ning kogukondade esindajad ja eestvedajad. Osalejaid tervitasid volikogu esimees Andrus Kaarelson ja vallavanem Gerli Lehe. Abivallavanem Alina Ader puudutas oma kõnes hoolimise, märkamise ja ühtekuuluvuse tähtsust ning tänas sotsiaal- ja kultuurivaldkonna ja raamatukogude töötajaid ning külade ja alevike esindajaid nende panuse eest Rae valla inimeste heaolusse. Ta rõhutas, et kõiki neid ühendab ühine eesmärk: pakkuda inimestele tuge, turvatunnet ja elurõõmu ning hoida kogukondlikke sidemeid.

Õhtu jätkus Sten-Olle Moldau ja Kelly Vask duo meeleoluka kontserdiga, mis pakkus äratundmisrõõmu ja võimalust kaasa mõelda ja kaasa elada. Aega jäi ka toredateks kohtumisteks ja omavahelisteks vestlusteks.

Foto: Ott Kattel

Suur tänu kõigile, kes te hoiate ja edendate meie kogukondi ja olete olemas nii neile, kes vajavad rohkem tuge, kui ka neile, kes tegutsevad täies elujõus. Tänu teile saavad meie inimesed tunda end märgatuna ja hoituna.

Rae valla raamatukogude töötajad. Foto: Ott Kattel

Rae valla raamatukogu: 120 aastat ja mitu uut algust

ÜLLE SISKA
RAE VALLA RAAMATUKOGU DIREKTOR

Detsembris tähistame Rae valla raamatukogu 120. sünnipäeva. Selle pika loo sisse mahuvad eri aegadel ja erinevate nimede all tegutsenud raamatukogud, kolimised ja üha tihedam koostöö koolidega. Läheneva juubeli puhul kutsume ka lugejaid meiega koos tähistama.

Jüri avaliku raamatukoguteenuse lähtepunktiks peame 16. detsembrit 1906. Sel päeval asutati Eestimaa rahvahariduse seltsi Jüri haruselts, mille tegevuse juurde kuulus ka raamatukogu. Just sellest sündmusest arvestame tinglikult ka tänase Jüris asuva raamatukogu vanust.

Üks asutamiskuupäev ei jutusta siiski kogu piirkonna raamatukogulugu. Kohalike elanike suur lugemishuvi tõi kaasa veel kahe raamatukogu avamise. Jüri kihelkonna kogudus asutas raamatukogu 1909. aastal ja Jüri muusikaselts 1911. aastal. Muusikaseltsi raamatukogus oli avamise ajal 400 raamatut, see asus Rae vallamajas ning seda juhatas vallasekretär Johannes Argus. Esialgu tegutseti eraldi, hiljem ühendati need kaks kogu ja 1926. aastal liideti Rae rahvaraamatukoguga. Viimane oli alustanud 1921. aastal Rae algkoolis, kus lugejate käsutuses oli kõigest 69 raamatut. Tegevuseks saadi toetusraha vallalt ja raamatukogu eest vastutas koolijuht Johannes Ratassepp. Seega täitub tänavu Rae rahvaraamatukogu asutamisest 105 aastat. Meie kandi raamatukogude tähtpäevad langevadki iga viie aasta tagant kokku: sel korral tähistame korraga 120, 105, 65 ja 20 aasta möödumist olulistest algustest.

Rae raamatukogu 1939/40. aasta aastaaruandest saab lugeda, et raamatuid oli 701, eestikeelseid 691 ja inglise keelseid 10. Lugejaid oli raamatukogus 33 ja laenutusi 271.

Sõja-aastad tõid suure segaduse ja palju muudatusi raamatukogude tegevuses. Meie piirkonna raamatukogude kohta sellest perioodist täpsemad andmed puuduvad.

Praeguse raamatukogu katkematu tegevusloo algusest möödub 65 aastat

Selle tähiseks on 1961. aasta 6. juuni, mil A. Sommerlingi nimelise sovhoosi ametiühingu raamatukogus loodi raamatukoguhoidja ametikoht. Raamatuid oli sovhoosi punanurgas saanud kasutada juba enne seda, kuid ametliku töötaja palkamine märgib meie jaoks raamatukogu algust. Selle töökoha sai Silvi Jürgens, kes juhtis raamatukogu 31 aastat.

Raamatukogu edasisi kolimisi kaardil jälgides jääme peamiselt tänase vallamaja hoonesse ja selle ümbrusse. Sovhoosi ametiühingu raamatukogu esimene kodu oli kontorihoone esimesel korrusel Aruküla tee 9. Peagi saadi uued ruumid teisel korrusel. Aastal 1976 koliti üle tee, Aruküla tee 8 majja, ja samal aastal anti raamatukogu üle Harju rajooni raamatukogude tsentraliseeritud süsteemi. Uueks nimeks sai Sommerlingi raamatukogu. Jüri raamatukogu nimi võeti kasutusele 1979. aastal põhjusel, et see oli ka kohanimi.

Uus peatükk algas 2006 kolimisega Jüri kooli majja

Aastatel 1993–2006 juhtis raamatukogu Anne Kelnik. 1999. aastal kolis raamatukogu taas, seekord Aaviku tee 1 hoonesse, kus sai enda kasutusse kogu maja. Uus peatükk algas 2006. aastal, kui

raamatukogu kolis Jüri gümnaasiumi koolimaja avaratesse ja värskelt renoveeritud ruumidesse. Raamatukogu juhatajaks sai Ülle Siska.

Kooliga ühe katuse all veedetud kakskümmend aastat on muutnud ka raamatukogu igapäevaelu. Kui alguses õppis koolis veidi üle 700 õpilase, siis gümnaasiumi väljakolimise eel oli neid juba peaaegu 1400. Kui raamatukogu jääb õpilase loomulikule liikumisteele, suureneb tõenäosus, et ta astub sinna sisse ka ilma õpetaja suunamiseta.

Laste osakaal lugejate seas on pea kahekordistunud

Suur õpilaste arv ja avar lastekorrus on toonud raamatukokku rohkesti noori lugejaid ning kasvatanud nende laenutuste hulka. Enne kolimist 2005. aastal moodustasid kuni 16-aastased 21,6% kõigist lugejatest. Kakskümmend aastat hiljem oli nende osakaal juba 39% ehk pea kaks korda suurem.

Kogemus näitab, et kui koolitööks vajalikke ilukirjandusteoseid on piisavalt, laenutavad lapsed ka rohkem raamatuid. Tänu suurele vallaelanike arvule on riigilt raamatute ostmiseks saadav toetus märkimisväärne ja väga suurt tuge pakub ka vallavalitsus, aga vaja oleks veel rohkem. Kui soovime, et meie lapsed saavutaksid PISA testis jätkuvalt häid tulemusi ja nende funktsionaalne lugemisoskus püsiks heal tasemel, peab raamatukogudes olema piisavalt raamatuid, mida neile lugeda pakkuda.

Tavapäraste rahvaraamatukogu ülesannete kõrval osutame koolile põhikogu teenust ja pakume lastele mõnusat keskkonda aja veetmiseks, arvuti kasutamiseks, lugemiseks ja raamatute laenutamiseks.

Esimene harukogu – Peetri raamatukogu

Sama töökorraldus on kasutusel Peetri koolihoones, kus avasime 17 aastat tagasi esimese harukogu – Peetri raamatukogu. Järgmine suur muudatus toimus 1. jaanuaril 2023, mil Jüri raamatukogu nimetati ümber Rae valla raamatukoguks. Samal ajal said ka 1925. aastast tegutsenud Vaida ja 1907. aastal asutatud Lagedi raamatukogust selle harukogud.

Tänaseks on kõigi meie raamatukogude juures laenutuskapid ja tagastuskastid, kust lugejad saavad raamatuid kätte ja tagastada ööpäev läbi. Jüris ja Peetri raamatukogu siseruumides on ka iseteenindusautomaadid, kus lugejatel on võimalus raamatuid ise laenutada-tagastada.

2025. aastal oli meie Jüris asuval pearaamatukogul 3773 kasutajat, neist 1469 last. Raamatukogu teeninduspiirkonnas elas samal ajal 8053 inimest. Soovime, et üha rohkem neist leiaks tee raamatukokku ja avastaks enda jaoks meie pakutavad võimalused.

Raamatukuller toob raamatud mugavalt sobivasse raamatukokku

Et lugejate soovitud raamatud jõuaksid mugavalt neile sobivasse raamatukokku, on meil juba aastaid abiks kuller, kes transpordib kaks korda nädalas sisetellimusi valla raamatukogude vahel.

2027. aastal soovime Jürisse paigaldada tagastusautomaadi, mis registreerib tagastuse kohe ja eemaldab laenutuse lugeja kontolt. Nii väheneb raamatukoguhoidjate töökoormus ja lugejale ei saadeta puhkepäevadel enam automaatseid meeldetuletusi juba tagastatud raamatute kohta.

Jüri raamatukogus töötab praegu 9 inimest. Sealhulgas koduloobibliograaf, kes koostab ja täiendab Rae valla koduloveebi. Oleme alati valmis vastu võtma huvitavaid ajaloolisi materjale, mis aitavad meie kodukandi lugu talletada ja jagada.

Raamatukogust on kujunemas kogukonnakeskus

Juba kolmandat hooaega juhendab Piibe Padari meie raamatukogudes Jüri kihelkonna roositud kiilsukkade kudumisringi. Oktoobris omistati talle selle unustusse vajunud traditsiooni taaselustamise eest Eesti rahvakultuuri käsitöö valdkonna riiklik tunnustus ja ta on ka Andrase aasta koolitaja 2026 Harjumaa laureaat. Palju õnne Piibele!

Rae valla raamatukogu on aina rohkem kujunemas kogukonnakeskuseks oma ruumide ja tegevustega ning osaleb aktiivselt mitmesugustel sündmustel, nagu Rae valla noortefestival, JõeMelu, kodukohvikute päevad jne.

Oleme oma raamatukogude üle väga uhked ja jätkame nende arendamist – et lugejatel oleks mugav, tänapäevane ja mitmekülgne raamatukoguteenus. Ootame raamatukogudesse nii seniseid kui ka uusi lugejaid – iga külastaja, laenutatud raamat ja jagatud lugemiselamus aitab meie lool edasi kesta.

Raamatukogutelk kogukonnaüritusel JõeMelu. Foto: Tõnis Raamets

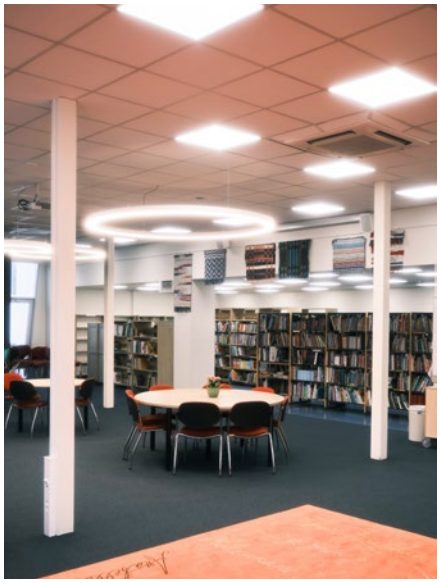
Foto: Ott Kattel

Jalakäijate ja ratturite liikumisruum on selgelt eraldatud sõidukite parkimisalast. Foto: Õnne Kask

Peetri kooli ümbruses on nüüd rohkem ruumi jalgsi ja rattaga liikujatele

ÕNNE KASK
RAE VALLA LIIKUVUSSPETSIALIST

Oktoobris muutus Peetri kooli ümbruse liikluskorraldus, et luua paremad tingimused jalgsi ja rattaga kooli liikumiseks ning muuta sõidukiga kooli juures peatumine selgemaks ja sujuvamaks. Muudatused on osa Rae valla laiemast eesmärgist kujundada kooliümbrusi, kus lastel on turvaline ja mugav iseseisvalt liikuda.

Peetri kooli õpilastest elab suur osa koolist kuni kahe kilomeetri kaugusel. 2025. aasta novembris tehtud lapsevanemate küsitluse järgi sõidab 48% vastanute lastest iga päev kooli rattaga ja 20% liigub jalgsi. Seetõttu on oluline, et kooliümbruses oleks neile piisavalt ruumi ja autode liikumine ning peatumine oleks selgelt korraldatud.

Muudatused on osa projektist „Rae valla ohutu ja aktiivne koolitee“. Lahenduste kavandamiseks tegime kooli juures vaatlusi, viisime läbi küsitluse lapsevanemate ja koolitöötajate seas ning korraldasime koolipere ja valla ühise töötoa. Vald ei tulnud töötuppa valmis lahendustega, vaid võimalusi otsisime ühiselt. Kõige olulisemaks peeti jalgsi ja rattaga liikujatele suurema ruumi loomist ning selgemat liikluskorraldust kooli parklas.

Kõnnitee laiendus ja selgem liikumine parklas

Kooli staadioni ees laiendati jalgratta- ja jalgteed, et anda jalgsi ja rattaga liikujatele rohkem ruumi ning eraldada nende liikumisalad. Kooli parklasse loodi konkreetne „lehvita ja lahku“ ala, kus lapsevanem saab sujuvalt peatuda ja laps autost väljudes turvaliselt otse kõnniteele. Lisaks muudeti parkimiskohad paralleelseteks, et lihtsustada manööverdamist.

Esialgsed tähelepanekud näitavad, et „lehvita ja lahku“ ala toimib: liiklus parklas on sujuvam ja enam ei pargita selleks mitte ette nähtud kohtadesse. Lapsed kasutavad ka laiendatud jalgratta- ja jalgteed, kuid uute liikumisharjumuste kujunemine võtab aega.

Oleme lahendust juba ka lapsevanemate tagasiside põhjal täiendanud. Algselt olid kummipostid kavandatud parkimiskohtade äärde, et takistada kõnniteel parkimist. Lapsevanemate ettepanekul pikendati postide rida laiendatud kõnnitee lõpuni, sealhulgas „lehvita ja lahku“ ala kõrvale. Nii on jalakäijate ja ratturite liikumisruum sõidukite peatumisalast selgemini eraldatud.

Eesmärk luua ohutumad kooliümbrused kõigis valla koolides

Liikluskorraldus on kavandatud püsivana, kuid selle toimimist jälgitakse edasi. Vald ootab jooksvalt tagasisidet ning novembri lõpus viime taas läbi lapsevanemate ja koolitöötajate küsitluse. Koos kohapealsete vaatlustega aitab see hinnata muudatuste mõju ja otsustada, kas midagi tuleks veel kohandada. Ettepanekuid ootame ka e-postile ohutukoolitee@rae.ee

Kui lahendus sellisel kujul positiivselt vastu võetakse, plaanime järgmisel aastal läbi viia ehitustööd, et jalgratta- ja jalgtee kogu laiuses välja ehitada. Samuti kavandame ka lasteaia poolel jalgratta- ja jalgtee laiendamist ning parkimiskorralduse korrastamist.

Sarnase projektiga oleme sel sügisel alustanud ka Kindluse kooli juures. Septembris viisime juba läbi lapsevanemate ja kooli töötajate küsitluse ning koolipere ja valla koostöös valmivad esimesed ettepanekud lahendusteks.

Projekt „Rae valla ohutu ja aktiivne koolitee“ sai alguse riigikantselei „Katsetamise praktikumist“, kus koos Tartu linnaga töötati välja metoodika kooliümbruste parendamiseks. Selle keskmes on koolipere kaasamine, muudatuste mõju hindamine ja lahenduste täiendamine saadud kogemuste põhjal.

Vanemaealiste nõukogu uueneb

AGU LAIUS
RAE VALLA VANEMAEALISTE NÕUKOGU ESIMEES

Rae valla vanemaealiste nõukogu valiti ja alustas tööd 2022. aasta novembris. Möödunud nelja aasta jooksul on nõukogu pidanud regulaarselt koosolekuid, kus on arutatud vanemaealistele olulisi teemasid ja kuulatud loenguid.

Nende aastate jooksul on meil olnud hea koostöö nii eelmise kui ka praeguse vallavalitsusega.

Koostöös oleme tegelenud teede hooldamise ja lumetõrje probleemidega, seda eriti bussipeatustes.

Pidevalt on päevakorral olnud ühistranspordi parema korraldamise küsimused ja teatud määral on vallaelanike liikumisvõimalused ka paranenud. Suutsime muuta ka bussiliini nii, et seda oleks mugav kasutada Pildiküla elanikel. Oleme soovinud ja soovitanud, et vallas oleks liikumisteede ääres rohkem pinke.

Jälgime valla sotsiaalteenuste ja -toetuste pakkumist. Nõukogu algatusel koostas vallavalitsus asjakohase teavitusüllitise, mida jagati vallaelanikele. Koostöös oleme sotsiaaltoetused ja -teenused paremaks saanud, aga on veel ootusi, kuidas neid vanemaealistele sobivamaks teha.

Viisime läbi valla vanusesõbralikkuse hindamise ja saadud vastuste alusel koostasime valla vanusesõbralikkuse raporti, mille andsime üle vallavalitsusele.

Kui nõukogu tööd alustas, kurtsid paljud vanemaealised inimesed, et valla ajaleht Rae Sõnumid on spordileht, kus ei ole ühtegi vanemaealistele olulist artiklit ega lugu. Leppisime vallavalitsusega kokku, et igas numbris ilmub ka vanemaealistele olulisi artikleid. Ja nii on see olnud juba mitu aastat.

Oleme juhtinud vallavalitsuse tähelepanu sellele, et valla uuenenud kodulehelt on teinekord raske leida vanemaealistele vajalikku infot. Saime kinnituse, et see edaspidi muutub.

Oleme arutanud ühist huvi pakkuvaid küsimusi valla kultuurikeskuse ja spordikeskusega, samuti valla ettevõttega ELVESO ning noortevolikogu ja valla ettevõtete liidu juhtidega.

Enne kohalikke omavalitsuste valimisi korraldasime kandideerivate erakondade esindajatele valimisdebati, kus uurisime, mida erakonnad plaanivad teha vanemaealiste heaolu parandamiseks.

Pidevalt hoiab vanemaealiste nõukogu pilku sellel, et vallas oleks hooldekodu. Ei ole õige, et eakas inimene peab oma elu lõpuperioodil minema kaugele oma kodukohast ning tuttavatest, sõpradest ja lähedastest.

Koos külastasime Maalehe eakate festivali.

Nõukogu on ennast tõestanud ja vallavalitsus kaasab seda olulistesse otsustusprotsessidesse.

Vastavalt valla vanemaealiste nõukogu statuudile kestab nõukogu liikmete mandaat 4 aastat. Nõukogu otsustas uue nõukogu valimised korraldada 25. novembril 2026. aastal Rae kultuurikeskuse kohvikus. Kõik huvilised on oodatud. Nõukogu on kuni 18-liikmeline. **Kandideerida soovijatel palume oma soovist teada anda 20. novembriks aadressil agu.laius@gmail.com.**

Nõukogu valimisel lähtume sellest, et igast valla kandist oleks seal esindajaid võimalikult erinevatest küladest. Nõukogu on teemapõhine ja osalemine nõukogu töös ei ole piiratud mingi vanusega. Kandideerida võivad ka nooremad, kes soovivad kaasa rääkida selles, et meil oleks vanusesõbralik vald.

Kohtumine Rae valla noortevolikoguga. Foto: erakogu

Jüri kodutütarde võistkond vasakult paremale: Helena Viktoria Loorents, Cathleen Alloja, Kerlin-Keiri Veeborn ja Fia Delisa Lehe. Foto: Kermo Niinemäe

Jüri noored ja noortejuhid panid matkamängul proovile nutikuse ja meeskonnavaimu

HILLE TRESSUM-GRAMOND
PÕHJA OSAVÕISTLUSE MEEDIATIIMI JUHT

Jüri kodutütred, noorkotkad, segavõistkond ja noortejuhid panid end proovile üle-eestilisel matkamängul Jäljed metsas. Eriti edukad olid noortejuhid, kellel jäi võistlusklassi võidust puudu vaid mõni punkt. Segavõistkond saavutas oma klassis kolmanda koha.

„Meie põhiviga oli ülemõtlemine. Unustasime ära, et oleme noortevõistlusel," naeris Jüri noortejuht Kristlin Kõrgesaar.

Noortejuhtidel tekkis esimest korda võimalus võistelda noortega samal võistlusel ja sellest haarati kohe kinni. Kogenud kaitseliitlastest ja naiskodukaitsjatest koosnenud võistkond oli enne starti läbi mõelnud kontrollpunktide järjekorra ning arvutanud liikumiskiiruse ja vahemaad. Üks punkt tuli siiski vahele jätta, sest järjekorras ootamine oleks röövinud liiga palju aega. Ometi osutus parajaks pähkliks tuntud inimeste äraarvamine.

„Igaüks nägi ainult oma vihjeid ning me ei suutnud nende põhjal ära arvata isegi kaitseväe juhatajat ega Kaitseliidu ülemat," meenutas Kõrgesaar. Teine koht tuli võistlejatele endilegi üllatusena. „Läksime lihtsalt üritust nautima. Ja nautisime ka!"

Kodutütred ja noorkotkad seadsid eesmärgiks läbida võimalikult palju kontrollpunkte ning tervelt finišisse jõuda. Kuna ülesannete teemad olid teada, korrati enne starti vajalikke oskusi ja teadmisi.

„Arvasime, et jõuame kõik punktid läbida, aga rajal mõistsime, et osa tuleb vahele jätta. Nii võitsime aega ja kogusime rohkem punkte," selgitas kodutütar Cathleen Alloja. Tüdrukud polnud selles koosseisus varem võistelnud, ent tuttava rühma liikmetena sujus koostöö ladusalt.

Noorkotkad võistlesid samuti selles koosseisus esimest korda. Enne starti hindasid nad viiepalliskaalal, kui kindlalt nad end igas ülesandes tundsid, ning kavandasid selle põhjal rajastrateegia. „Kui keegi väsis, kandsime tema varustust järgmise punktini. Ülesannetes jagasime teadmised omavahel ära," rääkis noorkotkas Artur Aare Avaste.

Tüdrukutele valmistas peavalu salakiri, mille lahendamisel läksid võistlusärevuses meelest vikerkaarevärvid. Poiste katsumuseks sai päästeülesanne, kus üks paar pidi teise raadiosaatja ja kaardi abil õigesse kohta juhatama.

„Kaardilugemisel tekkis segadus, jõudsime valesse kohta ja raadiosaatjadki tõrkusid. Kaotasime väärtuslikke minuteid," meenutas Avaste. Sama ülesanne oli aga tüdrukute lemmik. „Saime hästi hakkama ja meid isegi kiideti!" rõõmustas Alloja.

Poistele valmistas meeldiva üllatuse droonipunkt. Ülesandes, mida enne starti kardeti, saavutati Avaste sõnul poiste arvestuses parim tulemus ja kõigi Põhja võistkondade seas neljas aeg.

Kõik tõid rajalt kaasa õppetunni: kiirusest ja teadmistest üksi ei piisa, vaja on ka rahulikku pead ning üksteise tuge. „Järgmisel korral alustaksime kontrollpunktidest, mis annavad rohkem punkte, et aeg otsa ei saaks," tõdes Alloja. Avaste sõnul tuleb rohkem rõhku panna ettevalmistusele ja vastupidavusele.

Kõrgesaare sõnul õpetavad sellised võistlused noortele koostööd, pingetaluvust ja kiiret otsustamist. Kapten saab juhtimiskogemuse ning liikmed õpivad üksteisega arvestama. „Iga võistlus teeb noori ka isiksusena tugevamaks," rõhutas ta. Tuleval kevadel toimub sarnane võistlusmatk Jüris, kuhu on oodatud kõik huvilised.

Jüri Noorte Kotkaste ja Kodutütardega liitumiseks kirjuta jyrinoored@gmail.com. Jüri rühmad tutvustavad oma tegevust Rae kultuurikeskuses 31. jaanuaril 2027 kell 12.

17. oktoobril toimunud matkamäng Jäljed metsas tõi neljas Eesti paigas rajale üle 400 noore. Rogaini põhimõttel võistlusel tuli piiratud aja jooksul läbida võimalikult palju kontrollpunkte ja lahendada teadmisi, osavust ning meeskonnatööd nõudvaid ülesandeid.

Järvakandis peetud Põhja osavõistlusel saavutasid Jüri noortejuhid oma klassis teise ja üldarvestuses neljanda koha, üleriigiliselt tuldi 16. kohale. Kodutütred olid tüdrukute klassis neljandad, Põhja üldarvestuses kümnendad ja üleriigiliselt 31. Noorkotkad saavutasid vastavalt neljanda, 15. ja 47. koha.

„Mängu kirg“ – kuue aasta jagu spordihetki ühel näitusel

TOOMAS ARU
RAE KULTUURIKESKUSE JUHATAJA

Oktoobris täitus Rae kultuurikeskuses tegutseval Rae Kunsti Platsil kümme aastat. Selle väikese juubeli tähistamise juurde kuulus ka fotograaf Ott Katteli näitus „Mängu kirg“, mis tõi vaatajateni kuue aasta jooksul Rae Kossu korvpallitiimide ja Rae spordikooli võrkpallinaiskonna kodumängudel jäädvustatud spordihetked. Näitust saab tulevikus näha meie raamatukogudes ja spordikeskustes.

Näituse tutvustuses öeldakse, et fotod tabavad hetki, kus pühendumus kohtub strateegiaga ja iga liigutus väljendab kirge spordi vastu. Piltide kaudu avaneb spordilahingute sügavam olemus – mitte ainult skoor ja võit, vaid ka emotsioonid ning ilu, mis tekivad pingelises mänguhoos. Ja just emotsioonid ongi selle näituse tugevaim külg.

Spordifoto kui dokument ja kunst

Kultuurikeskuse juhatajana olen aastate jooksul näinud tuhandeid sündmusfotosid ja klassikaline sündmusfotograafia ei suuda enam alati üllatada. Need fotod on oluliste hetkede jäädvustajad, kuid kunstilise elamuse pakkumiseks peab neis olema veel midagi.

Just seetõttu jäid „Mängu kire“ näitusel silma kolm abstraktsema lähenemisega fotot – esteetiliselt väga tervikliku, mõjudes kompositsiooni ja visuaalse lahenduse poolest peaaegu iseseisvate kunstiteostena. Neis ei olnud kõige olulisem konkreetne sportlane või mänguolukord, vaid liikumine, vorm ja hetk ise. See pani mõtlema, kui õhuke võib olla piir dokumentaal- ja kunstifoto vahel. Sama spordisündmus võib pakkuda nii informatiivset jäädvustust kui ka visuaalselt erakordset kaadrit, mille nautimiseks ei pea isegi teadma, mis mängus parajasti toimus.

Kõige põnevamad hetked sünnivad poseerimata

Suurem osa näitusest on siiski ehe spordifotograafia. Näeme võimsaid korvpalli pealtpanekuid, pingelisi mänguolukordi, võidujoovastust ja treenereid, kelle emotsioonid on täielikult valla pääsenud. Selliste fotode väärtus seisneb fotograafi oskuses olla õigel ajal õiges kohas. Mõni hetk kestab vaid sekundi murdosa ja kui fotograaf selle maha magab, on see jäädavalt kadunud. Ott Kattel on suutnud neid hetki tabada märkimisväärsel hulgal.

Näituse üks lõbusamaid külgi on aga see, et inimesed fotodel ei poseeri ja piltidelt vaatavad vastu kohati üsna toored ja filtreerimata emotsioonid. Mõni näoilme on naljakas, mõni lausa ehmatavalt intensiivne. On näha täielikku keskendumist, pettumust, rõõmu, pingutust ja vahel ka seda, kuidas inimene kaotab hetkeks igasuguse kontrolli oma miimika üle. Just see teebki spordifotograafia huvitavaks.

Ott Kattel näituse „Mängu kirg“ avamisel. Foto: Kristina Laurits

Rohkem kui lihtsalt mängutulemused

Spordivõistlustest rääkides keskendume enamasti tulemustele. Fotograafia võimaldab aga neid sündmusi vaadata hoopis teise nurga alt. Aastate pärast ei pruugi me mäletada konkreetse mängu lõppskoori, kuid mõni võimas emotsioon või erakordne hetk elab fotol edasi. Nii muutuvad pildid omamoodi kroonikaiks, mis jutustavad lisaks spordile ka inimestest, nende pühendumusest ja kogukonnast.

Hea näitus ei pea pakkuma kõigile külastajatele ühesugust elamust. Spordisõber tunneb fotodelt ära tuttavaid mängijaid ja meeldejäävaid olukordi. Fotograafiahuviline keskendub kompositsioonile, valgusele ja liikumise jäädvustamisele. Mõni külastaja leiab aga lihtsalt rõõmu sellest, kui naljakalt või ootamatult võib inimene suure pingutuse hetkel välja näha. Kõik need vaatamisviisid on võrdselt väärtuslikud.

Näituse valmimist toetasid Nyimage OÜ, Hansaviimistluse OÜ ja Rae kultuurikeskus.

Fotograaf Ott Kattel:

Mõte teha spordifotodest näitus käis mul esimest korda peast läbi umbes kolm aastat tagasi. Olin pildistamas ühes spordihoones, mille seintel olid kahe fotograafi parimad kaadrid. Mõte jäi aga sinnapaika, kuni eelmisel talvel kirjutas mulle Veigo Gutmann ideega teha kohalikest korvpalli- ja võrkpallitiimidest näitus.

Aastate jooksul olen pildistanud üle 100 kodumängu, teinud kokku *ca* 60–70 tuhat klõpsu, kust lõpuks sõelale jäi *ca* 50–60 pilti mängu kohta. Nende seast parimate väljavalimine võttis pikalt aega ja paraku pidi palju häid kaadreid ka kõrvale jääma.

Spordi pildistamises on kogu aeg üllatusi. Ma ei tea, kui palju korvi pealtpanekuid on jäänud pildistamata, sest kõik toimub väga kiiresti ja ma jälgin parasjagu kedagi platsi ääres või vahetan asukohta. Vahel jookseb kohtunik täpselt kaamera ette, kui keegi korvi poole kihutab. Mõnikord lendab pall mulle pihta või tormab mängija platsilt välja otse minu peale. Just sellised hetked teevad pildistamise palju põnevamaks. Ja kui mängu lõpp on pingeline, publik elab kaasa, treener on vihane ja pingil istuvad mängijad kisendavad, ununeb vahel hoopis pildistamine.

Tänan väga Veigot ja Janekit toetuse eest, Toomast galeriipinna eest ning meie sportlasi ja nende taustajõude usalduse eest, et mind ka edaspidi pildistama kutsutakse.

Rae Koss/Hansaviimistlus meeskond ja tantsutüdrukud. Foto: Ott Kattel

Rae valla esindusvõistkonnad uue hooaja alguses

RAE SÕNUMID

Rae vallal on kolm esindusvõistkonda: korvpalli esiliigas palliv Rae Koss/Hansaviimistluse meeskond, võrkpalli meistriliigas võistlev Rae Spordikool/Viastoni naiskond ja võrkpalli esiliiga meeskond AB Premium/Rae vald. Uue hooaja alguses uurisime võistkondade esindajatelt, millised on nende eesmärgid, kuidas on hooajaks valmistutud ja millist rolli mängivad tiimid kohalikus spordielus.

Mis on teie võistkonna suurim tugevus sel hooajal ja milles tahate teha sammu edasi?

Rae Koss/Hansaviimistlus peatreener Risto Puur: Meeskonna ühtsus on olnud meie tugevus juba mitmendat hooaega. Samm edasi on vaja teha stabiilsuses – pole vahet, mis on kell, mis on seis või kes on väljakul. Tuleb hoida fookust ja anda endast maksimum igal hetkel.

Rae Spordikool/Viaston peatreener Raigo Tatrik: Meie tugevus on kogemuste ja noorusliku energia ühendamine. Meil on 17 mängijat, kelle seas on nii kogenud võrkpallureid kui ka noori, 2011. ja 2012. aastal sündinud tüdrukuid. Meie ülesanne on see potentsiaal ühtseks tervikuks siduda. Tahame muutuda stabiilsemaks ja näidata, et suudame mängida võrdväärselt Eesti ja Baltimaade parimatega.

AB Premium/Rae vald peatreener Asko Esna: Kui midagi välja tuua, siis vast see, et kokku on sattunud ühtlane koosseis. Meil ei ole sellist n-ö superstaari, aga samas on igal positsioonil piisavalt kogemust. Kuna mina olen võistkonna juures alles esimest hooaega, siis loodan, et mängijad seavad ka endale eesmärgid, milles nad tahaksid paremaks saada. Treenerina pean oluliseks, et mängijad ka ise mõtleksid ja oleksid hingega asja juures, siis on kõik võimalik.

AB Premium/Rae vald klubi president Kaarel Kais: Suurim tugevus on klubisisene konkurents. Koos rahvaliiga n-ö duubelmeeskondadega on meil täna ligi 50 mängijat, kellel kõigil on võimalus esindusmeeskonna nimekirja kandideerida. Samm edasi tuleb nüüd teha tulemuse osas ehk jõuda esiliigas vähemalt medalini.

Mis on teie selle hooaja suurim eesmärk?

Risto Puur: Eesmärk on tegelikult sama igal aastal – hoida ja arendada keskkonda, mis oleks meie noormängijatele hüppelauaks järgmiste sammude tegemisel. Tahame, et Rae noorel oleks võimalik kasvada meie enda süsteemis noortekorvpallist meeste korvpallini ja saada siin kogemused, mille pealt edasi liikuda. Loomulikult tahame iga mängu võita ja olla konkurentsivõimelised, aga meie jaoks on sama tähtis see, et noored mängijad saaksid päriselt võimaluse areneda, eksida, vastutada ja kõrgemal tasemel korvpalli kogeda.

Raigo Tatrik: Meie eesmärk on kuuluda Eesti ja Baltimaade võrkpallitippude hulka. Osaleme Eesti meistriliigas, Balti liigas ja karikavõistlustel ning läheme igale turniirile sooviga võidelda kõrgete kohtade eest. Ambitsiooni meil jagub – nüüd tuleb see ka väljakul mängudeks ja tulemusteks vormistada.

Asko Esna: Sporti tehakse ikka selleks, et midagi võita. Mina sean endale ja meeskonnale kindlasti eesmärgiks mängida medalitele, siis võiks rahule jääda. Mida säravam medal, seda parema hinde saab võistkonnale panna. Sellel aastal on muidugi kõik võistkonnad tublisti lisajõudu saanud, aga eesmärk on ikkagi mängida võidule.

Kaarel Kais: Kuna meil on piisavalt oma parimas eas võrkpalli mängida oskavaid mängijaid, suurepärased treeningtingimused, suurepärane treener Asko Esna ja Eesti parim *manager* Egon Vaiksaar, siis suurim eesmärk saab olla üksnes esiliiga võitmine.

Millist rolli täidab teie võistkond Rae valla spordielus – kas ja mida soovite lisaks tulemustele kogukonnale anda?

Risto Puur: Ma arvan, et meie roll ei ole ainult vallakeskne. Esindame Rae valda au ja uhkusega nii Saku liigades kui ka valdade mängudel ning tahame oma suhtumise ja töökusega olla eeskujuks noortele. Viimastel aastatel oleme olnud kohal pea kõigil suurematel Rae valla kogukonnaüritustel. Tahame viia korvpalli ja liikumisrõõmu ka otse kogukonna keskele ja olla inimestele nähtavad ka väljaspool mängupäevi. Meie jaoks on oluline, et Rae Koss oleks osa kohalikust kogukonnast ja et lastel tekiks meie tegemisi nähes huvi ise palli kätte võtta ja trenni tulla.

Raigo Tatrik: Soovime olla Rae vallale väärikad esindajad ja noortele eeskujuks. Meie jaoks on oluline näidata, et sihikindla töö ja meeskonnavaimuga on võimalik jõuda kõrgele tasemele. Kui suudame oma tegemistega innustada kas või mõnda noort võrkpalli juurde tulema, oleme andnud kogukonnale midagi enamat kui lihtsalt sportlikud tulemused.

Kaarel Kais: Sõna „esindusvõistkond“ ütleb tegelikult palju ära – me esindame meeste võrkpalli Rae vallas. Kogukonnale pakume mängudele kaasaelamise võimalust ja loodetavasti rikastame oma olemasoluga valla spordielu ka üldisemalt.

Rae Spordikool/Viaston naiskond. Foto: Ott Kattel

Miks tasub Rae valla inimestel tulla teie võistkonnale kohapeale kaasa elama?

Risto Puur: Mida siis reede õhtul ikka teha? (*Muigab.*) Võistkonnas mängivad paljud meie enda noored, kellel ei pruugi muidu kunagi tekkida võimalust mängida näiteks 612 inimese ees, nagu meil eelmisel hooajal juhtus. Sellised hetked jäävad meelde nii mängijatele kui ka publikule. Lisaks ei ole meie kodumäng ainult korvpall. Püüame pakkuda tervele perele mõnusat õhtut – laste mängunurk, tantsutüdrukud, poolajamängud ja muud tegevused. Ja mida rohkem on saalis inimesi, seda rohkem annab see ka mängijatele juurde. Kodupubliku ees mängimisel on ikka hoopis teine tunne.

Raigo Tatrik: Sest meil on suured eesmärgid ja anname endast kõik, et nendeni jõuda! Võrkpall pakub põnevust, pinget ja emotsioone ning publiku toetus võib mängudes väga palju muuta. Kutsume Rae valla inimesi saali kaasa elama ja oma võistkonda toetama. Tahame, et meie ümber tekiks ühtne kogukond, kes tunneb uhkust oma koduvalla võistkonna üle.

Asko Esna: Saalist saadav emotsioon ja vahetu energia on kindlasti see, miks peaks üldse sporti vaatama ja sellele kaasa elama. Kindlasti on võistlejatel parem mängida siis, kui kaasa elatakse. Proovime hoida Rae valla lippu kõrgel ja selles, et meil edukalt läheks, on kindlasti ka korralik osa Rae valla enda inimestel, kes saavad saalist tõelise „karukoopa“ teha ja vastastel elu raskeks.

Kaarel Kais: Eestis on võrkpalli meistriliigas kõigest viis meeskonda, seega esiliiga ülemise otsa meeskonnad on tasemelt päris tugevad. Mängime oma kodumängud Kindluse spordihoones Järvekülas, mis on suurele osale valla elanikest kiviviske kaugusel. Seega tegemist on lihtsa ja tasuta võimalusega oma kodu lähedal tasemel võrkpalli näha ja omadele kaasa elada.

AB Premium/Rae vald meeskond. Foto: Rain Aduson

Rae Ettevõtluspäev tõi kokku üle 120 ettevõtja ja ettevõtlushuvilise

RAE ETTEVÕTETE LIIT

Rae ettevõtluspäev 2026. Foto: RAEEL

6. oktoobril toimus Rae kultuurikeskuses juba neljandat korda Rae Ettevõtluspäev. Tänavune sündmus tõi kokku üle 120 kohaliku ettevõtja ja ettevõtlushuvilise, mis näitab, et Rae valla areng, ettevõtluskeskkond ja tulevik lähevad korda ning soov nende teemade üle ühiselt arutada on suur.

Päeva avas Rae vallavanem **Gerli Lehe**, kes rääkis valla visioonist ja lähiaastate arengusuundadest. Rae vald ei soovi olla lihtsalt kiiresti kasvav piirkond Tallinna kõrval, vaid terviklik ja hästi ühendatud elukeskkond, kus saab elada, õppida, töötada, sportida ja kasutada vajalikke teenuseid vallast lahkumata.

Valla arengus tuleb leida tasakaal elamuarenduse, töökohtade, hariduse, teenuste, looduse ja taristu vahel. Lehe tõi välja, et kasvava valla jaoks on oluline teha pikaajalisi ja vastutustundlikke otsuseid. Järgnevatel aastatel on tähelepanu keskmes eelkõige haridus, teed, kergliiklusteed, tänavavalgustus ja avalik ruum. Samal ajal saab vald ettevõtlust toetada selgemate ja kiiremate menetlusprotsesside, parema ligipääsetavuse, regulaarse ettevõtjatega suhtlemise ning koolide ja ettevõtete tihedama koostöö kaudu.

Julgeolekust ja ettevõtluse võimalustest kaitsevaldkonnas rääkis Riigi kaitseinvesteeringute keskuse peadirektor **Elmar Vaher.** Eesti kaitseinvesteeringud on viimastel aastatel kiiresti kasvanud, mis tähendab ettevõtetele uusi võimalusi, kuid ka suuremaid ootusi. Kaitsevaldkonna hangetes osaleda soovijad peavad arvestama täiendavate turvalisus- ja päritolunõuetega. Vajalikud võivad olla infoturbestandardid, töötajate taustakontroll, konfidentsiaalsuslepped ja valmisolek tagada teenuse või kauba tarned ka keerulisemates olukordades.

Hübriidohtudest ja ettevõtluse tulevikust infoturbe vaates rääkis Eesti Energia infoturbe juht **Uko Valtenberg.** Hübriidoht ei tähenda ainult küberrünnakut, vaid võib hõlmata ka valeinfot, majanduslikku survet, sabotaaži, tarneahela häireid ja mainekahju. Ettevõte võib olla rünnaku otsene sihtmärk, kuid võib sattuda ründe mõjuahelasse ka partneri, tarnija või kliendi kaudu.

Valtenberg tuletas meelde, et ettevõtte vastupidavus sõltub sageli kõige vähem läbimõeldud sõltuvusest. Seetõttu tuleb paika panna, kuidas jätkub töö pärast mõne olulise IT-teenuse, sideühenduse või tarnija töö katkemist. Alustuseks ei ole vaja suuri investeeringuid – väga palju aitab kaasa mitmikautentimise kasutamine, tarkvara ajakohasena hoidmine, varukoopiate kontrollimine, kriisiplaani olemasolu jms.

Ettevõtetele suunatud pettustest rääkis riigi infosüsteemi ameti analüüsi- ja ennetusosakonna analüütik **Helena Jürgenson.** Pettused muutuvad järjest usutavamaks ja ründajad kasutavad ära nii inimeste kiirustamist, hirmu ja usaldust kui ka internetis avalikult kättesaadavat infot.

Eestis ulatusid pettuste tõttu tekkinud rahalised kahjud mullu ligi 31 miljoni euroni. Ettevõtte kaitsmisel on oluline roll selgetel sisemistel protseduuridel. Näiteks peab ettevõttes olema kokkulepe, kuidas kahtlastest kirjadest ja juhtumitest teavitatakse.

Rae valla ja ettevõtjate koostööle keskendus diskussioonpaneel „Kuidas sünnib sujuvam koostöö?“. Arutelus räägiti planeeringutest, lubadest ja suhtlusest ning sellest, kuidas muuta avaliku sektori ja ettevõtjate koostööd veelgi selgemaks ja tulemuslikumaks. Diskussioonis osales ka Tallinna linnaplaneerimise ameti detailplaneeringute teenistuse juht **Kristi Grišakov.**

Päeva lõpetas Eesti Panga majanduspoliitika ja -prognoosi allosakonna juhataja ning presidendi majandusnõunik **Kaspar Oja.** Eesti Panga majandusprognoos aastateks 2026–2028 tõi esile neli olulist arengut: tehisarusse tehtavate investeeringute buumi, energiahindade kõikumise, suure eelarvestiimuli ja majanduse taastumise seni alakasutatud ressursside arvelt.

Majanduse taastumine on alanud, kuid edasine kasv vajab rohkem investeeringuid, tootlikkuse suurenemist ja ekspordivõimekuse hoidmist. Ettevõtjatel tuleb mõelda nii lähiaja kulude ja riskide kui ka pikemaajaliste investeeringute peale. Oja tõi esile, et majanduskasvu toetavad välisturgude elavnemine ja ekspordi kasv, kuid ebakindlust lisavad energiahinnad, intressimäärad ja suur eelarvepuudujääk.

Rae Ettevõtluspäev pakkus nii praktilisi teadmisi kui ka võimalust kuulata erinevaid vaatenurki. Suur aitäh kõigile osalejatele, esinejatele ja korraldajatele, kes aitasid päeva sisukaks muuta. Eriline tänu ettevõtjatele, kes panustavad Rae valla arengusse ja kellele läheb koduvalla käekäik korda.

Kui sinu ettevõte ei ole veel Rae Ettevõtete Liidu liige, siis oled väga oodatud liituma. RAEEL annab võimaluse kaasa rääkida kohaliku ettevõtluskeskkonna kujundamisel, leida uusi koostööpartnereid ja olla ettevõtjatele olulistes küsimustes ühise laua taga. Vaata lisaks: **www.raeel.ee**

ATH-laste vanemad on oodatud tugigrupi kogunemistele

KADRI JÜRGENSON
RAE VALLA KOGUKONNAPSÜHHOLOOG

Rae vallas tegutseb sellest sügisest taas aktiivsus- ja tähelepanuhäirega (ATH) laste vanematele mõeldud tugigrupp. Osalemiseks ei pea lapsel olema ATH-diagnoosi – piisab lapsevanema soovist kohale tulla. Samuti ei pea osalema järjest kõigil kohtumistel, vaid igaüks saab valida enda jaoks olulisemad teemad ja sobivad kuupäevad. Tugigrupis saab jagada kogemusi, otsida lahendusi igapäevastele muredele ning leida kinnitust, et oma väljakutsetega ei pea üksi toime tulema. Rae valla kogukonnapsühholoogi Kadri Jürgensoni juhitud tugigrupp on leidnud varasematel aastatel sooja vastuvõtu ja osalejate tagasiside on olnud positiivne.

Foto on illustreeriv. Foto: pexels.com

ATH-lapse kasvatamine võib kaasa tuua erinevaid väljakutseid

Aktiivsus- ja tähelepanuhäire võib avalduda erinevalt. Mõnel lapsel on keeruline paigal püsida, oma impulsse kontrollida või tegutsemist pidurdada. Teisel võib peamiseks raskuseks olla tähelepanu hoidmine, ülesannete lõpuleviimine ja igapäevaste kohustuste meelespidamine. Paljudel esineb mõlemat tüüpi raskusi.

ATH-ga lapse käitumist ei saa automaatselt tõlgendada tahtliku pahanduse või soovimatusena koostööd teha. Ka laps ise võib kogeda pettumust, kui tal ei õnnestu keskenduda, oma käitumist juhtida või teiste ootustele vastata. Seetõttu võib ATH-lapse kasvatamine vanematele kaasa tuua mitmesuguseid väljakutseid. Olukorrad, mis teistele peredele tunduvad tavapärased, võivad ATH-lapse ja tema lähedaste jaoks nõuda rohkem kannatlikkust, järjepidevust ja teadlikke valikuid. Sellepärast ongi väga oluline, et vanematel oleks võimalus rääkida inimestega, kes mõistavad nende igapäevaelu ka pikema selgituseta.

Toetatud vanem suudab paremini toetada ka oma last

Tugigrupi üks suurimaid väärtusi ongi teadmine, et ma ei ole oma murega üksi. Teiste vanemate lugusid kuulates võib selguda, et mõni tuttav probleem ei puuduta ainult ühte perekonda. Mõnikord pakub lohutust arusaam, et enda olukord polegi nii keeruline, kui esialgu tundus. Teinekord annab lootust teise pere kogemus, mis näitab, et sobivate lahenduste leidmisel võib olukord aja jooksul paraneda. Ühised arutelud aitavad mõista, et keerulistes olukordades pole alati ühte kindlat lahendust. Teiste kogemustest võib leida praktilisi võtteid, mida kodus katsetada, aga ka julgust küsida abi siis, kui senised lahendused enam ei toimi.

Tugigrupis ei saa ainult nõuandeid ja praktilisi soovitusi, vaid seal on võimalus ka jagada oma tundeid ning rääkida nii keerulistest hetkedest kui ka väikestest õnnestumistest. Teiste vanemate kogemused võivad anda uusi ideid, julgust proovida teistsuguseid lähenemisi ning kinnitust, et ka keeruliste olukordadega on võimalik sammhaaval paremini toime tulla.

Vanema toetamine aitab tugevdada kogu pere heaolu. Mõnikord piisab teadmisest, et keegi mõistab sinu olukorda, et leida endas uut jõudu ja enesekindlust. Toetatud vanem suudab paremini toetada ka oma last.

ATH-laste vanemate tugigrupi kohtumised

- **25.11** Energiline ja tundlik ATH-laps. Kuidas mõista lapse käitumist ja toetada ennast vanemana?
- **20.01** Lasteaiaealine ATH-laps. Mäng, kontakt ja täiskasvanu roll lapse tunnete reguleerimisel
- **03.03** Kooliealine ATH-laps. Õppimine, motivatsioon ja eneseusk
- **21.04** Lapse ja vanema tugevad tunded. Piiride hoidmine, probleemide ennetamine ja lahendamine

Koht: Võsukese lasteaed (Laste tn 5, Jüri).
Aeg: kell 18.00–20.00
Grupi juhendaja: psühholoog Kadri Jürgenson
Registreerumine: kadri.jurgenson@raesotsiaalkeskus.ee

Rae koolide mängudel alustas võidukalt Lagedi kool

RAE SÕNUMID

Rae koolide mängude hooaeg algas orienteerumisega Kurna pargis. Seekord võisteldi paarides ja rajale läks kokku 32 võistlusindu täis sportlaspaari. Rajal oli 30 kontrollpunkti, millest iga läbitu andis ühe punkti. Kontrollaeg oli üks tund, iga hilinetud viie minuti eest arvestati maha üks läbitud kontrollpunkt.

Iti Tsiugand ja Krit Laas Lagedi koolist. Foto: Merilyn Närep

1.–3. klasside arvestuses pälvisid võidu **Karel Kruuk** ja **Mattias Austin** (Lagedi), kes suutsid 51 minutiga läbida 22 kontrollpunkti. 4.–6. klasside parimad **Kristian Suurkask–Dominic Kasak** (Lagedi) läbisid 57 minutiga 25 punkti ja 7.–9. klasside võitjad **Stefan Vaine–Joel Aasmets** (Lagedi) said kirja 27 läbitud kontrollpunkti.

Koolide arvestuses, kus arvesse läks iga vanuseklassi kaks parimat kohta, tegi puhta töö Lagedi kool, kogudes kokku 278 punkti. Järgnes Peetri kool 225 punktiga ja Jüri kool 216 punktiga. Tulemust kirja ei saanud seekord Kindluse kool ja Järveküla kool.

Lagedi kooli liikumisõpetaja Pille Raski sõnul on nende edu taga kindlasti see, et orienteerumist tehakse ka liikumistundides: „Tiimi oli väga lihtne kokku saada – tahtjaid oli isegi rohkem, kui mahtus. Lagedil on lihtsalt väga tublid lapsed! Käin ka ise orienteerumas, olen seda ala tundides tutvustanud ja lastele väga meeldib.“

Rae valla mängude peakorraldaja, Rae spordikeskuse projektijuhi Indrek Raigi sõnul on võistlussarja peamine eesmärk lastes sportimisharjumuse tekitamine: „Kui Rae valla mängud on peamiselt täiskasvanutele suunatud spordisari, siis Rae koolide mängud annavad võimaluse just noortel leida tee spordi juurde ja võrrelda ennast teiste meie valla koolide õpilastega. Igal alal saab võistelda enam kui sada last kõikidest meie koolidest.“

Rae koolide mängud jätkuvad 16.–17.03.2027 rahvastepalliga kahele nooremale vanusegrupile ja 18.03.2027 saalihokiga vanemale vanuserühmale. Igast koolist oodatakse rahvastepallis osalema kummaski klassis üht poiste ja üht tüdrukute võistkonda ning saalihokis üht segavõistkonda. Registreerimine: indrek@raespordikeskus.ee.

Rae valla mängude uue hooaja avaalal noppis võidu Lagedi Sport

RAE SÕNUMID

Rae valla mängude 15. juubelihooaja avaala oli BAUEST *discgolf*. Seekord sõltus tiimitulemus kahe erineva mängupaari edukusest, kusjuures segapaar sai veel proovida harva kavas olevat *tough shot*'i formaati.

Võistlustulle asunud kahekümne ühest võistkonnast tõmbas päeva lõpuks kõige pikema kõrre Lagedi Sport, mille segapaar Allar Sepp ja Meril Kristi Haljand võitsid oma divisjoni ja Renna Tõniste ning Kerstin Loo olid naine + noor divisjonis neljandad. Meeskondlikult sai teise koha võistkond 4Fun ja kolmanda Team Järveküla & sõbrad.

Võistkondlik esikolmik: Lagedi Sport, 4Fun ja Team Järveküla & sõbrad.

Lagedi Spordi esindaja Renna Tõniste sõnul tuli võit pigem üllatusena: „Ei mäletagi, millal Lagedi Rae valla mängudel mingi alavõidu sai (see oli kunagi mölkky-võistlus Kindluse jalgpallihallis – toim). Ehk uus formaat ja meie segapaari kindel esitus lõid hea aluse ja õnneks meil *best shot*'is ka klappis hästi – nii see võit seekord tõesti tuli,“ nentis Renna.

Rajal Renna Tõniste. Fotod: Oleg Hartšenko

Rae valla mängude peakorraldaja Indrek Raigi sõnul on iga uue hooaja algus natuke eriline. „Tahan tervitada eelkõige Rae valla mängudele lisandunud uusi võistkondi Rae Bandekad, GoFlow, Tammetõru BBQ, Täiesti Suvakad ja Bauest. Loodame, et neil jätkub järjepidevust ja jaksu kaasa teha ka teistel aladel.“

Rae valla mängud jätkuvad juba 19. novembril uudisala klaskiga, mis on eelnevaid erilisi oskusi mittenõudev lauamäng. Võistkonna moodustab neli mängijat olenemata vanusest ja soost. Mängu täpsemad reeglid ja võistlusala juhendi leiab raevallamängud.ee. Tere tulemast osalema!

Valmisid Vaida alevikuplatsi ja Peetri pargi laienduse järgmised etapid

RAE SÕNUMID

Oktoobris lõppesid Vaida alevikuplatsi II etapi ja Peetri pargi laienduse II etapi esimese osa ehitustööd.

Vaida alevikuplats sai rikkamaks piknikulaudade, pinkide, grillaluste ja lipumasti võrra. Lisaks istutati alale täiendavaid puid ja põõsaid. Ehitustöid teostas Fox Infra OÜ, omanikujärelevalvet teostas Lindvill OÜ.

2025. aastal oli juba Vaida alevikuplatsile paigaldatud madalseiklusrada ja külakiik. Kõik see on oluliselt laiendanud kohalike elanike vaba aja veetmise ja tegevusvõimalusi nii noortele kui ka vanemaealistele. Vaida alevikuplatsi arendamine jätkub ka järgnevatel aastatel.

Peetri pargi II etapi esimese osa ehitustööde käigus valmis betoonist uisuväljak külmatorustiku ja istumisalaga. Tulevikus on võimalik seal talvel uisutada ja soojemal ajal sõita rulluiskudega. Uisuväljaku kõrvale kerkis teenindushoone, kuhu saab edaspidi rajada uisulaenutuse ning kus hakkavad muu hulgas paiknema jääväljaku hooldusmasin ja väljakut teenindava kompressori ruum. Ehitustöid teostas Atemo OÜ, omanikujärelevalvet teostas Inspect Est OÜ.

Peetri pargi arendamine jätkub järgnevatel aastatel, mil parki on plaanis rajada veel ühistegevuste plats, kohvikuhoone, keskväljak, kogukonnaaed ja koerte mänguväljak.

Vaida alevikuplats. Foto: erakogu

Oktoobris algas Lagedi alevikuplatsi rajamine

Lagedi alevikuplatsi ehituse esimeses etapis rajatakse alevikuplatsi alune drenaaztorustik, korrastatakse muruplats, paigaldatakse lipumast ja istutatakse jõulukuusk.

Järgmistes etappides lisanduvad mänguväljakud ja kõlakoda, istutatakse puid ja põõsaid. Samuti rajatakse valgustatud ülekäigurada nii Kingu tänava ja Linnu tee ristmiku ületamiseks kui ka Lohu tänava ja Linnu tee ristmiku ületamiseks.

Head Lagedi aleviku, Koplimetsa, Soodevahe, Ülejõe, Kopli, Kadaka ja Tuulevälja küla elanikud!

Olete oodatud osalema
Lagedi kandi üldplaneeringu avalikul arutelul.
Arutelul tutvustatakse ja arutatakse avalikustamise ajal esitatud arvamusi.

AVALIK ARUTELU
8. detsember 2026 kell 17:30
Lagedi kooli aulas

Tutvu planeeringu lahendusega veebilehel

www.rae.ee/lagedi-kandi-uldplaneering

RAE VALD

Vaskjala

Vaskjala küla koosolek

Ootame kõiki Vaskjala küla elanikke küla koosolekule!

Aeg: P, 29. november 2026
kell 15.00–16.30
Koht: Rae koolimaja

Päevakorras:
–Vaskjala küla arengukava 2026–2031 vastuvõtmine
–2026. aasta tegevuste kokkuvõte
–2027. aasta tegevusplaanid

Lisainfo: külavanem Regina Märtin, tel 5635 3448

RISTSÕNA

Horisontaalselt
2. Oktoobri viimane päev
4. Päästeameti üksus Jüris
7. Komöödiaõhtu „Ligipääsetav…“
10. Vallaelanike seas viiakse läbi … uuringut
11. 25. oktoobril toimus …
13. 2. novembril muutuvad rongide …
14. Rae siseliinide teenusepakkuja
15. Vallajuhi ametit tähistav sümbol
16. Film, mida vaadati 20. oktoobril Vaida raamatukogus
17. Noortega tegelev sotsiaalvaldkond

Vertikaalselt
1. 20. oktoobril Rae kultuurikeskuses avatud näitus
3. Harjumaa konkurss
5. 14. oktoobril toimus … test
6. Küla Pirita jõe ääres
8. Ehitise nimetus, mis hoone tunnustele ei vasta
9. 8. oktoobril Rae kultuurikeskuses toimunud sündmus
12. Kollektiiv, mis otsib uut dirigenti
18. Täiskasvanud õppija nädala lühend

Ristsõna koostas Rae noortevolikogu liige Andro Allikas.

OKTOOBRIKUU RISTSÕNA VASTUSED

Horisontaalselt
6. Tammeleht
7. Vaskjala
11. Tsüanotüüpia
12. Taaramäe
16. Ettevõtluspäev
17. Viadukt
18. Kerksuskeskus

Vertikaalselt
1. Öökull
2. Piltvaip
3. Ristsõna
4. Säm
5. Rooduvarjend
8. Kooliaasta
9. Esimees
10. MORTEN
13. Kõrvalmõju
14. Kuulmisbuss
15. Põhimäärus

Ülevaade Rae vallavolikogu otsustest oktoobris

ANDRUS KAARELSON
RAE VALLAVOLIKOGU ESIMEES

Oktoobris kogunes Rae vallavolikogu istungile kahel korral. Esimene istung leidis aset 20. oktoobril Kindluse koolis.

Istungi alguses esitas Mart Võrklaev 9 allkirjaga umbusaldusavalduse vallavanem Gerli Lehele. Päevakorra kinnitamise eel tegi Raivo Uukkivi ettepaneku võtta päevakorrast välja eelnõu „Rae Vallavolikogu 11. augusti 2026 määruse nr 21 „Rae valla põhimäärus““ muutmine. Viidi läbi hääletus ja volikogu enamus ei toetanud ettepanekut. Seejärel kinnitas volikogu 5-punktilise päevakorra.

1. Rae valla arengukavade ja eelarvestrateegia koostamise kord – II lugemine
Eelnõud tutvustas abivallavanem Raul Siem. 18 poolthäälega võeti vastu Rae Vallavolikogu määrus nr 30 „Rae valla arengukavade ja eelarvestrateegia koostamise kord“.

2. Rae Vallavolikogu 11. augusti 2026 määruse nr 21 „Rae valla põhimäärus“ muutmine
Eelnõud tutvustas vallasekretär Martin Minn. Eelnõu eesmärk on täiendada Rae valla põhimäärust valla uue sümboliga – vallavanema ametiketiga, sätestada ametiketi kirjeldus ja etalonkujutise viide ning reguleerida selle kandmise ja üleandmise korda. Määruse rakendamisega seonduvad kulud (ametiketi valmistamine) kaetakse valla eelarvest. Ametiketi kavandi on koostanud heraldik Priit Herodes, kes on ka valla vapi ja lipu autor.

Volikogu otsustas suunata eelnõu II lugemisele, määrata muudatusettepanekute tegemise tähtajaks 28.10.2026 kell 12.00.

3. Karla küla Pruuli tee 20 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu algatamata jätmine
Eelnõud tutvustas abivallavanem Ain Böckler. Eesmärk on Karla küla Pruuli tee 20 kinnistu ja lähiala üldplaneeringut muutva detailplaneeringu algatamata jätmine. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Pruuli tee 20 kinnistule kolme üksikelamumaa sihtotstarbega krundi kavandamine ning igale krundile ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kahe abihoone püstitamiseks, juurdepääsude, tehnovõrkude ja haljastuse lahendamine.

OÜ Ferrysan poolt koostatud detailplaneeringu eskiisi kontaktala plaanil ja seletuskirjas on mainitud, et Pruuli tee 20 kinnistu puhul on tegemist tiheasustusalal paikneva kinnistuga, aga see väide on eksitav, kuna mainitud üldplaneeringu järgne tiheasustusala kiht ei saa olla kõike hõlmav, vaid on hõlmav osades, kuhu on üldplaneeringuga määratud elamumaa. Sellest kihist lähtuvalt ei saa

Foto: erakogu

eeldada, et tegemist on tiheasustusalaga.

Huvitatud isik teadis kinnistu omandamisel, et alal kehtib Rae Vallavalitsuse 03.04.2018 korraldusega nr 435 kehtestatud Karla küla Sauetangi ja Pruuli tee 20 katastriüksuste ning lähiala detailplaneering (DP0473). Ka hetkel kehtiva detailplaneeringu koostamisel sooviti Pruuli tee 20 kinnistu jagada enam kui üheks elamumaa krundiks, mis aga ei olnud võimalik vastavalt kehtivale üldplaneeringule ning Rae Vallavalitsuse planeerimis- ja ehituskomisjoni otsusele.

Volikogu võttis 23 poolthäälega vastu Rae Vallavolikogu otsuse nr 45 „Karla küla Pruuli tee 20 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu algatamata jätmine“.

4. Rae Vallavolikogu 02. detsembri 2025 otsuse nr 7 „Volikogu alatise arengu- ja eelarvekomisjoni liikmete kinnitamine“ muutmine
Eelnõud tutvustas Raivo Uukkivi. Reformierakonna fraktsioon avaldas soovi vahetada komisjonis Indrek Raig Tanel Tammela vastu. Arengu- ja eelarvekomisjoni esimees Priit Põldmäe tegi ettepaneku arvata komisjoni koosseisust välja Indrek Raig ja kinnitada komisjoni liikmeks Tanel Tammela.

Volikogu võttis ühehäälselt vastu Rae Vallavolikogu otsuse nr 46 „Rae Vallavolikogu 02. detsembri 2025 otsuse nr 7 „Volikogu alatise arengu- ja eelarvekomisjoni liikmete kinnitamine“ muutmine“.

5. Rae Vallavolikogu 02. detsembri 2025 otsuse nr 9 „Volikogu alatise keskkonna- ja turvalisuskomisjoni liikmete kinnitamine“ muutmine
Eelnõud tutvustas Sten Martin Kabrits. Vastavalt Rae valla põhimääruse § 37 lõikele 2 kinnitab vallavolikogu komisjoni koosseisu ja teeb selles muudatusi komisjoni esimehe esildisel volikogu avalikul hääletamisel poolthäälte enamusega. Reformierakonna fraktsioon avaldas soovi lisada alatise keskkonna- ja turvalisuskomisjoni liikmeks Tõnis Kõiv.

Sten Martin Kabrits tegi ettepaneku kinnitada alatise keskkonna- ja turvalisuskomisjoni liikmeks Tõnis Kõiv.

Volikogu võttis ühehäälselt vastu Rae Vallavolikogu otsuse nr 47 „Rae Vallavolikogu 02. detsembri 2025 otsuse nr 9 „Volikogu alatise keskkonna- ja turvalisuskomisjoni liikmete kinnitamine“ muutmine“.

Teist korda kogunes volikogu istungile 27. oktoobril, kui arutati eelmisel istungil opositsiooni esindajate poolt vallavanem Gerli Lehele esitatud umbusaldusavaldust. Umbusaldusavaldus ei leidnud volikogu toetust.

RAE VALLAVALITSUS teatab:

Detailplaneeringu algatamisest:

• **Rae küla Kipsi tee piirkonna ja lähiala detailplaneering** (kovID DP1382) on algatatud Rae Vallavalitsuse 06.10.2026 korraldusega nr 1393. Planeeritav ala asub Rae külas kõrvalmaantee 11330 Järveküla-Jüri tee ja kõrvalmaantee 11113 Assaku-Jüri tee ristumiskohas. Planeeringuala hõlmab Kipsi tee 1 kinnistut (suurusega 0,45 ha, katastritunnus 65301:002:1655); Kipsi tee 1a kinnistut (suurusega 0,01 ha, katastritunnus 65301:002:1656); Kipsi tee 2a kinnistut (suurusega 0,66 ha, katastritunnus 65301:002:1658); Kipsi tee 2b kinnistut (suurusega 0,1 ha, katastritunnus 65301:002:1659); Kipsi tee 2 kinnistut (suurusega 0,64 ha, katastritunnus 65301:002:1657); Kipsi tee 3 kinnistut (suurusega 0,46 ha, katastritunnus 65301:002:1662); Kipsi tee 4 kinnistut (suurusega 0,43 ha, katastritunnus 65301:002:1663); Kipsi tee 5 kinnistut (suurusega 0,51 ha, katastritunnus 65301:002:1664); Kipsi tee 6 kinnistut (suurusega 0,43 ha, katastritunnus 65301:002:1665); Kipsi tee 7 kinnistut (suurusega 0,39 ha, katastritunnus 65301:002:1666); Kipsi tee 8 kinnistut (suurusega 0,44 ha, katastritunnus 65301:002:1667); Kipsi tee 10 kinnistut (suurusega 0,47 ha, katastritunnus 65301:002:1668); Rõõla tänav L1 kinnistut (suurusega 0,06 ha, katastritunnus 65301:002:1654); Rõõla tänav kinnistut (suurusega 0,29 ha, katastritunnus 65301:002:1756); Kipsi tee kinnistut (suurusega 0,56 ha, katastritunnus 65301:002:1652); 11330 Järveküla-Jüri tee kinnistut (suurusega 0,21 ha, katastritunnus 65301:002:1653); osaliselt 11330 Järveküla-Jüri tee L27 katastriüksust (kogu suurusega 2,90 ha, katastritunnus 65301:001:7464); 11113 Assaku-Jüri tee L10 kinnistut (suurusega 0,10 ha, katastritunnus 65301:001:4758) ja lähiala. Planeeringuala suurus on ligikaudu 6,6 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on rajada osa Rae küla keskusealast ning kinnistute ümberkruntimise teel moodustada ärimaa, elamumaa, üldkasutatava maa ja transpordimaa sihtotstarbega krundid. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae Vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 134 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu kehtestamine“.

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus, vajadusel teostada pinnaseõhust radoonitaseme mõõtmised, teostada kõrghaljastuse dendroloogiline hindamine, teostada müra modelleerimine ning liiklus- ja liikuvusuuring, et hinnata mõju olemasolevale taristule. Täiendavate uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Rae valla kodulehel avalikus dokumendiregistris Amphora (https://atp.amphora.ee/raevv/?tab=act&u=-1&p=1) ja tööpäevadel Rae Vallavalitsuses aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, 75301 Harjumaa.

• **Assaku alevik Alla kinnistu ja lähiala detailplaneering** (kovID DP1315) on algatatud Rae Vallavalitsuse 06.10.2026 korraldusega nr 1394. Planeeritav ala asub Assaku aleviku keskosas, areneva väikeelamute piirkonnas. Planeeringuala hõlmab Alla katastriüksust (suurusega 13 649 m², katastritunnus 65301:001:0254, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ning lähiala.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on ehitusõiguse määramine elamuehituseks ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae Vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 134 „Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu kehtestamine“.

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus, vajadusel teostada pinnaseõhust radoonitaseme mõõtmised, teostada haljastuse dendroloogiline hindamine, müra modelleerimine ning liiklusuuring/liikuvusuuring, et hinnata mõju olemasolevale taristule. Täiendavate uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Rae valla kodulehel avalikus dokumendiregistris Amphora (https://atp.amphora.ee/raevv/?tab=act&u=-1&p=1) ja tööpäevadel Rae Vallavalitsuses aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, 75301 Harjumaa.

• **Lagedi alevik Niidu tn 11 kinnistu ja lähiala detailplaneering** (kovID DP1387) on algatatud Rae Vallavalitsuse 13.10.2026 korraldusega nr 1434. Planeeritav ala asub Lagedi alevikus, 11302 Lagedi-Kostivere riigitee (Linnu tee) ja munitsipaalomandis Niidu tänava ristmikul. Planeeringuala hõlmab Niidu tn 11 katastriüksust (suurusega 2405 m², katastritunnus 65301:001:7353, registriosa nr 10168302, sihtotstarve 100% elamumaa) ning lähiala.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Niidu tn 11 kinnistu jagamine kaheks elamumaa sihtotstarbega krundiks, millele nähakse ette ehitusõigus ning hoonestustingimused üheperee-lamu ja abihoonete ehitamiseks. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele.

Detailplaneering on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 „Rae valla üldplaneeringu kehtestamine“.

Detailplaneeringu raames on vajalik teostada planeeritava maa-ala geodeetiline mõõdistus, vajadusel teostada pinnaseõhust radoonitaseme mõõtmised, teostada haljastuse dendroloogiline hindamine, et hinnata mõju olemasolevale taristule.

Täiendavate uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Rae valla kodulehel avalikus dokumendiregistris Amphora (https://atp.amphora.ee/raevv/?tab=act&u=-1&p=1) ja tööpäevadel Rae Vallavalitsuses aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, 75301 Harjumaa.

Detailplaneeringute vastuvõtmisest ja avalikustamisest:

• **Karla küla Hirvesilma, Hõbejärve, Sinijärve ja Sookarla kinnistute ja lähiala detailplaneering** (DP1256) on vastu võetud Rae Vallavalitsuse 13.10.2026 korraldusega nr 1433. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub **16.11.–29.11.2026** Rae Vallavalitsuses (Aruküla tee 9, Jüri alevik) ja valla veebilehel https://rae.ee. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, Rae valla geoportaalis https://map.rae.ee/dp/DP1256.

Planeeritav ala asub 11112 Lagedi-Jüri tee ja Atleedi tee ristmikust lõunas. Planeeringuala hõlmab Hirvesilma katastriüksust (suurusega 2501 m², katastritunnus 65301:003:1195, registriosa nr 9231902, sihtotstarve 100% elamumaa); Hõbejärve katastriüksust (suurusega 2518 m², katastritunnus 65301:003:1196, registriosa nr 5180950, sihtotstarve 100% elamumaa); Sinijärve katastriüksust (suurusega 20 999 m², katastritunnus 65301:003:1197, registriosa nr 5181050, sihtotstarve 100% üldkasutatav maa); Sookarla katastriüksust (suurusega 20 879 m², katastritunnus 65301:003:1198, registriosa nr 5181150, sihtotstarve 100% üldkasutatav maa) ja lähiala. Detailplaneeringu planeeritava ala suurus on ligikaudu 4,7 ha.

Detailplaneeringu eesmärk on täpsustada varasemalt kehtestatud detailplaneeringuga moodustatud kruntide piire (liita üldkasutatava maa sihtotstarbega krundid, muuta elamumaade krundipiire) ning lisada elamumaa kruntidele ärimaa sihtotstarve ehitusõigust suurendamata. Ärimaa sihtotstarve on mõeldud eelkõige avalikult kasutatavate objektide (nt kohvik ja linnuvaatlustorn) teenindamiseks.

Detailplaneering on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 „Rae valla üldplaneeringu kehtestamine".

Arvamused detailplaneeringu kohta palume esitada avalikustamise ajal 16.11.–29.11.2026 (k.a) elektrooniliselt aadressil info@rae.ee või posti teel aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, Rae vald, Harju maakond, 75301. Arvamusi saab detailplaneeringu avalikustamise ajal esitada ka iseteeninduskeskkonnas https://iseteenindus.rae.ee, valides vormi „Avalikustamisel olevale detailplaneeringule arvamuse esitamine". Küsimused ja täiendav info: Elo Talvoja, elo.talvoja@rae.ee, 5847 0259 või info@rae.ee.

Täiendavalt on üld- ja detailplaneeringutega seotud materjalidega võimalik tutvuda http://map.rae.ee/.

Omniva kutsub Rae valla elanikke oma postkaste üle vaatama

OMNIVA

Omniva palub Rae valla elanikel vaadata üle oma postkasti asukoht ja märgistus. Eramu või ridaelamuboksi postkast peab olema avalikult tänavalt nähtav, teenindatav ja märgistatud aadressiga.

Vastavalt postiseadusele on nõuded postkasti paigutusele järgmised:

- Postkast peab olema saadetise saajale ja postiteenuse osutajale mõistlikult ligipääsetav ilma erikokkulepeteta.
- Eramu või ridaelamu puhul paigutatakse postkast tänavapoolse piirdeaia külge. Kui eramul või ridaelamul puudub piirdeaed, paigutatakse postkast elamukompleksi tänavapoolsele küljele valgustatud kohta.
- Postkastile märgitakse selle aadress. Kui tegemist on juriidilisele isikule kuuluva postkastiga, tuleb postkastile lisaks aadressile märkida ka juriidilise isiku nimi.

„Viimasel ajal on sagenenud olukorrad, kus uute ridaelamute arendaja on paigaldanud postkastid elamukompleksi sisse, näiteks garaažide taga asuvate välisuste juurde. Sellisel juhul ei ole postkaste tänavalt näha ning nende leidmine ja teenindamine on keeruline – eriti talvel, kui hoovialad võivad olla pimedad ja lumega kaetud," selgitas Omniva posti- ja jaotusvõrgu juht Lylian Peek.

Omniva palub Rae valla, eriti aga Järveküla ridaelamute elanikel **vaadata üle oma postkasti asukoht ja märgistus ning vajadusel paigutada postkast ringi** ning märgistada aadressiga hiljemalt 31. jaanuariks 2027. **Alates veebruarist ei teenindata postkaste, mille asukoht ei vasta nõuetele.**

Elanikele, kelle postkasti asukoht ei vasta hetkel nõuetele, saadab Omniva postkasti vastava teavituse.

„Oleme tänulikud Rae vallale ja elanikele koostöö eest. Kui postkast on selgelt leitav, tänavalt teenindatav ja korrektselt märgistatud, siis saab Omniva tagada sujuva postikande," lisas Peek.

Rae vald osaleb 18.–22. novembril toimuval üle-eestilisel Arunädalal ehk AI-talgutel.

Täpsem info Rae vallas toimuvate tasuta AI-koolituste kohta valla veebilehel rae.ee.

Loe lisaks ka eesti.ai veebilehelt.

REIN KARM
21.06.1946–18.10.2026

Lagedi kogukond ja Rae vald on kaotanud inimese, kelle kohalolu, mõtted ja teod jätsid sügava jälje.

Rein Karm oli Lagedi aleviku hingega inimene – lugupidav, täpne ja analüütiline, kuid samal ajal soe, hooliv ning tähelepanelik. Ta oskas vaadata küsimusi põhjalikult, märgata olulisi detaile ja leida ka keerulistes olukordades ratsionaalseid lahendusi. Tema sõnal oli kaalu, sest see tugines läbimõeldud argumentidele, teadmistele ja siirale soovile, et ühiselt tehtud otsused teeniksid kogukonda võimalikult hästi.

Rein ei piirdunud kõrvaltvaatamisega. Ta mõtles kaasa ja panustas alati, kui nägi, et tema teadmistest, kogemustest või abist võiks kasu olla. Tema jaoks ei olnud koostöö lihtsalt töövorm, vaid austus inimeste ja nende panuse vastu. Rein oskas kuulata ning hindas kõrgelt neid, kes ühise eesmärgi nimel oma aega, mõtteid ja energiat andsid.

Rein oli ka Lagedi mälu hoidja. Ta pidas Lagedi kroonikat, kogus ja korrastas ajaloomaterjale ning talletas sündmusi, inimesi ja muutusi, mis muidu oleksid võinud aja jooksul ununeda. Tema põhjalikkus ja täpsus väljendusid ka selles töös – iga daatum, nimi ja seos olid osa suuremast loost. Reinu kogutud materjalid jutustavad Lagedi ja Rae valla lugu ning kannavad edasi ka Reinu enda tähelepanelikkust, pühendumust ja austust kodukoha vastu.

Tema märkamisoskus avaldus ka väikestes, argistes hetkedes. Kui keegi oli koosolekule kaasa küpsetanud koogi või midagi muud maitsvat, ei jäänud see Reinul märkamata. Ta oskas hinnata nii head küpsetist kui ka selle taga olnud hoolimist ja soovi teistele rõõmu valmistada. Need lihtsad hetked tõid esile tema sooja ja inimliku poole – oskuse märgata väikest headust ja anda sellele tähendus.

Reinu jäävad meenutama tema mõtted, teod ja jälg Lagedi arengus. Alles jääb ka tema hoitud Lagedi lugu – kroonika, kogutud ajaloomaterjalid ja talletatud mälestused. Ennekõike jääb aga tänutunne võimaluse eest teda tunda, temaga arutleda ja ühiselt panustada.

Avaldame sügavat kaastunnet Reinu lähedastele.

Puhka rahus, armas Rein. Sinu hoolivus, tarkus ja pühendumus jäävad meiega.

Lagedi aktiiv

Mälestame Rae valla aukodanikku

REIN KARM
21.06.1946–18.10.2026

Rein Karm oli üks neist inimestest, kes aitas olulisel määral kujundada tänast Rae valda. Ta kuulus pärast valla taasasutamist 35 aastat tagasi selle volikogu esimesse koosseisu, osales ka hilisemate volikogude töös ja tegutses vallavalitsuse liikmena. Tema panus valla õiguste taastamisse, demokraatliku omavalitsuse kujundamisse ja tänase Rae valla ülesehitamisse on olnud märkimisväärne.

Rein oli ka koduloo hoidja ja jäädvustaja: kuuendat põlve Lagedi elanikuna pühendas ta palju aega kohaliku ajaloo uurimisele, talletamisele ja tutvustamisele. Aktiivse kogukonnaliikmena panustas ta Lagedi alevikuseltsi ja kodukandiklubi tegemistesse.

2022. aastal pälvis Rein Karm Rae valla aukodaniku tiitli. See oli tunnustus tema pikaajalise tegevuse ja pühendumuse eest koduvalla arendamisel ning panuse eest kogukonnaellu.

Oleme tänulikud Reinule kõige tehtu eest – tema töö on osa meie valla ajaloost ja jääb teda meenutama ka tulevikus.

Langetame leinas pea ja avaldame siirast kaastunnet lahkunu perele ning kõigile, kelle ellu ta kuulus.

Rae Vallavolikogu
Rae Vallavalitsus

KULTUURIÜRITUSED
november–detsember

RAE KULTUURIKESKUS

NOVEMBER

■ **15.11 kl 16–19 Rae kogukonnaköögi katseköök.** Sea sisefilee. Rae kultuurikeskuse kohvikus. Juhendab Urmet Haas. Eelregistreerimisega.

■ **17.11 kl 18 „Jõulukaardid hooldekodudele“** Rae kultuurikeskuse kohvik. Kutsume peresid, lapsi ja täiskasvanuid meisterdama jõulukaarte hooldekodude ja teiste hoolekandeasutuste elanikele ning töötajatele, et tuua nende jõuluaega veidi rõõmu. Meisterdamise kõrvale pakume sooja jooki ja küpsiseid.

■ **24.11 kl 18 KohvikGaleriis May-Liis Mustingu näituse avamine** Rae kultuurikeskuse kohvikus.

■ **24.11 kl 19 kogukonnakino Vaida raamatukogus „Musta pori näkku“.** Pilet 5/6 €

Mihkel Raua samanimelisest menuromaanist inspireeritud seikluskomöödia viib meid 1980. aastate lõpu noorte muusikute pöörasesse maailma.

■ **29.11 kl 16 advendiküünla süütamine Rae vallas.** Algab jõuluootuse aeg. Tule Jüri kirikusse ja süütame koos esimese advendiküünla. Järgneb Rae valla pasunakoori kontsert (dirigent Diana Mäeväli).

■ **29.11 Vaskjala loomeresidentuuri avatud uste päev** Rae koolimajas Vaskjala külas. Külastajaid võõrustavad kunstnikud Ave Palm Eestist ja Peter Lundhall Rootsist. Jälgi reklaami!

DETSEMBER

■ **02.12 kl 12 Pettsoni ja Finduse jõulud** Rae kultuurikeskuses. Südamlik väikese naljateraga lugu hoolimisest ja koostööst. Lavastaja: Marko Mäesaar. Osades: Ott Sepp ja Marko Mäesaar. Pilet 20 € Piletimaailmas ja kohapeal.

■ **07.12 kl 16 teise advendi tähistamine Jüri kirikus.** Esinevad Rae kammerkoor (dirigent Ingrid Orumaa) ja Kindluse kogukonna koor (dirigent Anneli Riisalu-Siigur).

■ **09.12 kl 18 MÄLUMÄNG** Rae kultuurikeskuses. Info Indrek Salis (tel 503 6863)

■ **09.12 kl 18 „10 AASTAT RAE KUNSTI PLATSI“** näituse

avamine Rae kultuurikeskuses. Näitus jääb avatuks jaanuari alguseni. Jälgi reklaami!

■ **12.12 kl 10–14 JÕULULAAT Rae kultuurikeskuses.** Traditsiooniline jõulueelne käsitöö, talukauba ja kodusaaduste laat. Oodatud on käsitöö, koduste hoidiste ja muu eestimaise talutoodangu pakkujad. Müümine oma laudadelt! Kauplemissoovist anna teada toomas.aru@rae.ee hiljemalt 9.12. Kirjuta, mida soovid müüa, ja lisa kindlasti enda kontaktid. Kauplemiseks koht tasuta!

■ **12.12 kl 10–12 piparkoogitöötuba** Rae kultuurikeskuse kohvikus. Ootame lapsi vahvasse töötuppa, kus saab piparkooke vormida ja glasuuriga kaunistada. Juhendab Riin Vent. Eelregistreerimisega.

■ **13.12 kl 16 kolmanda advendi tähistamine** Jüri kirikus. Esinevad segakoor Heliand (dirigendid Ragne Rüütelmaa, Brenda Kruusimäe) ja Patika külakoor (dirigent Igor Nikiforov).

■ **13.12 kl 16–19 Rae kogukonnaköögi katseköök „LAMMAS“** Rae kultuurikeskuse kohvikus. Juhendab Urmet Haas. Eelregistreerimisega.

■ Rae Kunsti Platsis on detsembri keskpaigani avatud Ivi **Savila näitus „VAHEPEAL“**

Rae kultuurikeskus jätab endale õiguse teha kavas muudatusi! Jälgi meid sotsiaalmeedias ja kultuur.rae.ee.

RAE VALLA RAAMATUKOGUDE TASUTA SÜNDMUSED

RAE VALLA RAAMATUKOGU
(Laste 3, Jüri)

■ Raamatukogu juubeliaasta näitus.

VAIDA RAAMATUKOGU
(Vana-Vaida tee 7, Vaida)

■ 24.11 kl 19.00 kogukonnakinoõhtu „Musta pori näkku“. Pilet 5/6.

■ Näitus: Rae valla 2025. aasta fotokonkursi võidutööd.

PEETRI RAAMATUKOGU
(Pargi tee 6, Peetri)

■ 21.11 kl 12.00 Lasteteatri Rõõmulill etendus „Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti“.

■ Näitus: Peetri kooli õpilastööde näitus.

LAGEDI RAAMATUKOGU
(Kooli 18b, Lagedi)

■ Fotonäitus „Imeline Island“. Tööde autor on eesti keele õpetaja Elle Mets, kelle suurim kirg on aastakümneid olnud fotograafia.

Tulevane raudtee kulgeb ligi viie kilomeetri ulatuses looduslike paekiviseinte vahel 55–75 meetri laiuses süvendis. Selle rajamine on nõudnud ulatuslikke lõhkamistöid. Fotod: Verston Eesti

Rail Baltica raudteetrassi kaevetööd Rae vallas jõuavad tänavu lõppjärku

VERSTON EESTI

Rae vallas on Rail Baltica raudteetrassi Soodevahe–Kangru lõigu ehituseks vajalikud suuremad kaevetööd jõudmas lõpule. Tänavu sügisel avatakse liiklusele Uuesalu viadukt ning järgmisel aastal algab Assaku rongipeatuse taristu rajamine.

Kahe aastaga on 9,2 kilomeetri pikkusel ehituslõigul kaevatud üle 2,3 miljoni kuupmeetri pinnast ning rajatud ligi miljon kuupmeetrit raudtee muldkeha. Töid tegeva taristuettevõtte Verston Eesti ehituse valdkonnajuhi **Andro Aaviku** sõnul on tänaseks tehtud 81 protsenti kaevetöödest ning valmis 75 protsenti muldkeha täitetöödest.

Soodevahe-poolsel lõigul vähenevad koos kaevetööde lõppemisega ka pinnaseveod, mis tõid möödunud sügisel teedele pori ja paetolmu. Olukorra leevendamiseks tõi Verston Eesti teedele täiendavaid puhastusmasinaid, korraldas veokite rehvipesu ja teede süvapesu ning hakkas teede seisukorda iga päev jälgima. Põrguvälja ja Uuesalu piirkonnas kaevetööd ning pinnaseveod praegu veel jätkuvad. Need on kavas lõpetada 2027. aasta esimeses kvartalis. „Jälgime seal iga päev teede seisukorda ja võtame lisameetmeid, kui ilmastikuolud seda nõuavad," lisas Aavik.

Lõhkamistööd on plaanis lõpetada kevadeks

Soodevahe–Kangru lõigu üks eripärasid on ligi viie kilomeetri pikkune süvend, mis sarnaneb Andro Aaviku sõnul suuruselt ja väljanägemiselt Tallinna Laagna teega ehk Lasnamäe kanaliga. Tulevane raudtee kulgeb looduslike paekiviseinte vahel 55–75 meetri laiuses süvendis, kus rööpad paiknevad kohati kuni kümme meetrit maapinnast madalamal.

Süvendi rajamine on nõudnud ulatuslikke lõhkamistöid. Seal, kus paekiht on õhem, kasutatakse kivi purustamiseks hüdrovasaraid. Praeguseks on sealt välja kaevatud ligikaudu 473 000 kuupmeetrit paekivi ehk 84 protsenti planeeritud mahust.

Aaviku sõnul on tänavu lõhatud enamasti kaks korda nädalas ning lõhkamistööd on plaanis lõpetada 2027. aasta esimeses kvartalis. Iga lõhkelaengu mõju arvutatakse eelnevalt välja ning plahvatused summutatakse. Läheduses elavaid inimesi ja tegutsevaid ettevõtteid teavitatakse lõhkamistest varakult.

Soodevahe ja Põrguvälja vahel on kaeve- ja täitetööd lõppjärgus. Seal paigaldatakse juba müratõkkeid ning tehakse haljastus- ja heakorratöid. Aasta lõpuks on kavas anda tellijale üle kuus kilomeetrit raudtee muldkeha koos ballastialuse kihiga. Ainuüksi septembris rajati ballastialust kihti ligi 20 600 kuupmeetrit.

Lisaks süvendi ja raudtee muldkeha ehitamisele rajatakse Soodevahe–Kangru lõigule Uuesalu viadukt, Rae rohesild, Kurna oja raudteesild ning Assaku peatuse taristu.

Uuesalu liiklus viiakse uuele viaduktile

Kohalike elanike jaoks on lähiaja suurim muutus Uuesalu viadukti avamine novembri alguses. Viadukt võimaldab piirkonna elanikel liikuda üle tulevase raudtee. Pärast liikluse suunamist viaduktile ei pea kohalikud enam sõitma samadel teedel ehitustehnikaga. Seni Uuesallu viinud Põdra tee lõik muutub tupikteeks.

Valmis on ka Rae rohesilla põhikonstruktsioon. Sinna paigaldatakse veel viimased müratõkked ja istutatakse üle paarisaja puu. Rohesild võimaldab metsloomadel ületada raudteed. Järgmisel aastal rajatakse trassile ligi 14 kilomeetrit raudteepiirdeid ja

kümme kilomeetrit kahepaiksete liikumist suunavaid piirdeid koos väljapääsudega.

Samuti jätkub müratõkete ehitamine ja lõpetatakse teede, kraavide ning haljastuse rajamine. Müratõkete kogupikkus on umbes 2,5 kilomeetrit.

Kurna oja raudteesillal on Aaviku sõnul vundamendid ja sambad valmis ning tehakse ettevalmistusi tekiplaadi rajamiseks. Sild on kavas lõpetada järgmise aasta suvel. Kuna Kurna oja suubub Ülemiste järve ja kuulub Tallinna veehaardesüsteemi, tuleb ehitusel pöörata erilist tähelepanu veekaitsele. Ehitusalalt tuleva vee puhastamiseks on rajatud betoonist settebasseinid.

Kurna oja raudteesillal on vundamendid ja sambad valmis ning tehakse ettevalmistusi tekiplaadi rajamiseks. Ehitusalalt tuleva vee puhastamiseks rajati betoonist settebasseinid, kuna Kurna oja kuulub Tallinna veehaardesüsteemi.

Assaku peatuse taristu ehitus algab kevadel

Järgmisel kevadel alustatakse Assaku peatuse ooteplatvormide kandekonstruktsioonide, raudbetoonist ülepääsu ja sademeveesüsteemi rajamist. Need tööd on kavas lõpetada 2027. aastal.

Peatus hakkab paiknema süvendis ning Aaviku sõnul on üks keerukamaid ülesandeid ooteplatvormide ehitamine paekivist astangule. Kuna paas on kohati murenenud, tuleb leida kandekonstruktsioonidele tugev aluspind.

Rae vald plaanib kujundada Assaku peatuse ümbrusest transpordisõlme, kus oleks võimalik mugavalt rongilt maakondlikule bussile ja vastupidi ümber istuda. Peatuse taristu rajamine on üks samm selle plaani elluviimisel.

Kogu Soodevahe–Kangru lõigul jätkub ka tehnosüsteemide ja kuivenduse rajamine. Raudtee juhtimissüsteemi kaablikanalisatsioonist on valmis umbes pool, ehitada jääb veel ligi 19 kilomeetrit. Lisaks tuleb kaevata ligikaudu 21 kilomeetrit kraave ning teha külvi- ja istutustöid umbes 17 hektaril.

Väljakaevatud paekivi võeti taaskasutusse

Selle asemel et vedada killustikku karjääridest kohale, kasutas Verston Eesti raudtee muldkeha ehitamisel ja pinnase tugevdamisel süvendist välja kaevatud paekivi, mis purustati kohapeal killustikuks. Taaskasutusse võeti ka väljakaevatud moreen, mida segati liivaga ning vajaduse korral sõeluti ja pesti, et materjal vastaks ehitusnõuetele.

Aaviku sõnul on 26 protsenti raudtee muldkehast ehitatud kohapealt saadud materjalist. Selle taaskasutamisega jäi ära ligikaudu 950 000 tonni ehitusmaterjali vedu maanteedel ning transpordist tekkiv süsinikdioksiidi heide vähenes umbes 1760 tonni võrra.

Verston Eesti kasutab raudtee muldkeha ehitamisel ja pinnase tugevdamisel süvendist välja kaevatud paekivi, mis purustatakse kohapeal killustikuks.

Kohapeal toodetud killustikku kasutati ka pehme pinnase tugevdamiseks. Ühel trassilõigul asendati algselt kavandatud betoonvaiad killustikvaiadega, saavutades Aaviku sõnul sama nõutud kandevõime. Selliste lahenduste leidmiseks uuriti enne ehitust piirkonna geoloogiat ja väljakaevatavate materjalide omadusi.

„Täname Rae valla elanikke, kes on suhtunud mahukatesse ehitustöödesse kannatlikult, kuid olnud samal ajal ka nõudlikud ja juhtinud tähelepanu lahendamist vajavatele probleemidele. Selline koostöö on aidanud meil ehitustöid paremini korraldada. Lõppkokkuvõttes pingutame kõik ühise eesmärgi nimel, et Eestil oleks tulevikus kiirem ja turvalisem raudteeühendus," ütles Aavik.

Rail Baltica Harjumaa põhitrassi II etapi Soodevahe–Kangru lõigu lepinguline valmimistähtaeg on 2028. aasta jaanuaris, kuid Aaviku sõnul on eesmärk lõpetada ehitustööd juba järgmise aasta kolmandas kvartalis. Ehitusprojekti maksumus on kokku 70,89 miljonit eurot. Tööde teostamiseks esitasid ühispakkumise Verston Eesti ja Järelpinge Inseneribüroo. Projekti tellija on Rail Baltic Estonia.

Rae valla mängud
19. NOVEMBER 2026
KLASK
JUNIMPERIUM BAAR
Registreerimine:
indrek@raespordikeskus.ee
JUNIMPERIUM

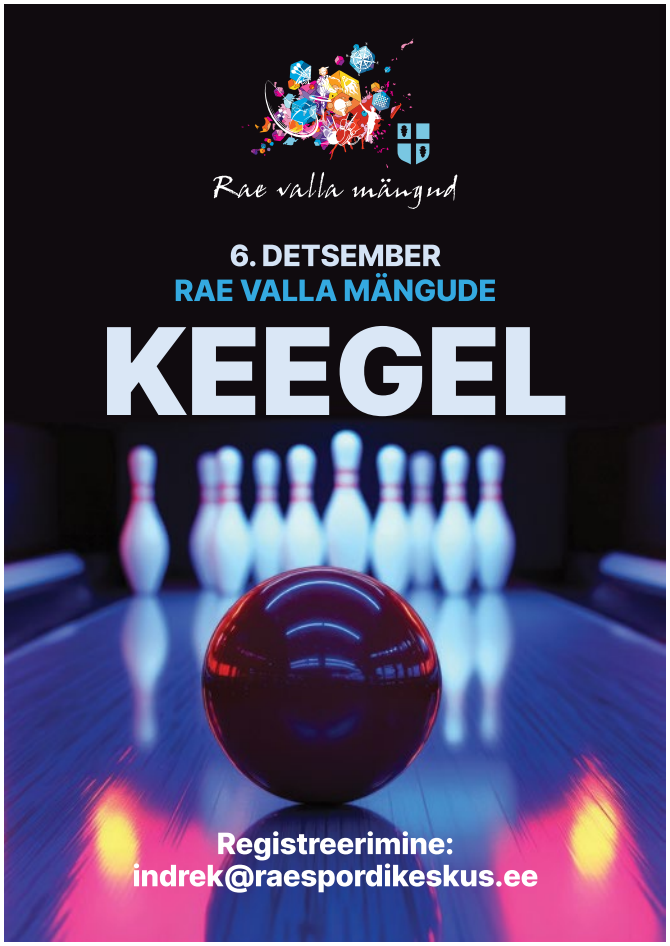
Rae valla mängud
6. DETSEMBER
RAE VALLA MÄNGUDE
KEEGEL
Registreerimine:
indrek@raespordikeskus.ee

RAE MUUSIKAKOOLI 2026
TALVE-KONTSERDID
N, 03.12 kell 18.30 Lagedi filiaali kontsert
Lagedi kooli saalis (Kooli 18b, Lagedi)
K, 09.12 kell 18.30 Jüri filiaali kontsert
Jüri Kooli aulas (Laste 3, Jüri)
K, 09.12 kell 18.30 Järveküla ja Kindluse filiaalide kontsert Järveküla kooli aulas (Reti tee 20, Järveküla)
N, 10.12 kell 18.30 Vaida filiaali kontsert
Vaida raamatukogu saalis
(Vana-Vaida tee 7, Vaida)
Esinevad Rae Muusikakooli ansamblid ja solistid
www.huvikool.rae.ee
TASUTA

GoFlow
TEAM RAE VALD
KORVPALLI
NAISTE MEISTRILIIGA
TEAM RAE VALD / GOFLOW KODUMÄNGUD:
22. NOVEMBER KELL 12:00
TUULE SPORDIHOONE KEILA BASKET
28. NOVEMBER KELL 12:00
TUULE SPORDIHOONE TSA
BAUEST
MANNA LA ROOSA
GoFlow
Get It Done

PEETRI
RAE VALD

Eakate jõulupidu

13. detsembril 2026
kl 13-16
Peetri Koolis

Peole on oodatud nii Peetri kui ka naaberkülade härrad-prouad.

Võimalus kohvilaua taga juttu ajada ja nautida meelelahutuslikke etteasteid.

Sündmus on tasuta!

Palume oma tulekust teavitada hiljemalt 11. detsembriks:
vanem@peetri.ee
või telefon/SMS/WhatsApp
+372 508 9599

Lisainfo www.peetri.ee

Rae valla eakate
JÕULUPIDU 2026

KOLMAPÄEV 16 DETSEMBER
kell 16-20
RAE KULTUURIKESKUSES

Peaesineja Boris Lehtlaan
Lisaks üllatusesinejad!
Fotoboks teeb pilti

Bussid väljuvad:
14.50 Suursoo
15.00 Urvaste
15.05 Salu
15.15 Ellaku
15.20 Vaida keskusehoone
15.30 Patika
15.35 Aaviku

15.15 Lagedi kool
Jüri tee bussipeatused

Registreerimine
1. novembrist 10. detsembrini
telefonidel 6056750, 56474797

Laste advendihommik

P 29 NOVEMBER | KELL 12.00
RAE KULTUURIKESKUSES

SAAME OSA JÕULULOOST
MEISTERDAME
LAULAME JÕULULAULE
KAUNISTAME PIPARKOOKE
OTSIME AARET

Tule kogu perega jõuluootust avama!

ROHKEM INFOT:
FACEBOOK.COM/RAEKOGUDUS

Partner

Müüte kinnisvara?
Mina aitan.

Ville Värk
513 2422

1PARTNER.EE

REHVIVAHETUS KODU LÄHEDAL!

"Hea teenindus ja soodsad hinnad"

ONLINE BRONEERING:
www.apexlogistic.ee
555-60-608

Radisti tee 1,
Soodevahe küla
Rae vald

APEX

Kiire rehvivahetus Rae vallas, just sinu graafiku järgi.
Rehvihotell ja tööajaväline teenindus kokkuleppel.

Püsivalt head tavahinnad

SELVER
Hea mõte

2,99

100% mangopüree
Bonne, 500 ml, 5,98/L

9,49

Mesi
Salla-Pringi Mesila, 1 kg

2,89

Hernesupp sealihaga
Salvest, 530 g, 5,45/kg

2,19

Klassikaline hummus
Gourmet Club, 200 g,
10,95/kg

Toodetud Eestis. Piltidel on illustreeriv tähendus. Pakkumised kehtivad kuni kaupa jätkub.

REAKUULUTUSED

- POTTSEPATÖÖD (kutsetunnistus 21733), telefon: 506 4203
- Pikaajaline kogemus soojuspumpade paigaldusel, hooldusel ja projekteerimisel. Täpsem info: ideaalkliima.ee või tel 5622 0993 Toomas. Asume Rae vallas. KONSULTATSIOON TASUTA!
- Ostan retroesemeid ja kolimisjääke: nostalgilisi nõusid, keraamikat, nahast karpe, seinapilte, kujusid, suhkrulusikaid, ehteid, kellasid, prosse, sõlgi jne. Tulen ise kohale! Tel 53 56 0761 Liina.
- ELEKTRITÖÖD: projekteerimine ja ehitamine. Sise- ja välielektritööd, elektriautode laadimislahendused, elektrikilbid, välisvalgustus. Korter ja eramajad, ärihooned. Tel 5315 2851, elektritood@gmail.com.
- Ostan sõidukeid igas seisukorras: autosid, kaubikuid, maastureid, kerghaagiseid, vanu autosid, mototehnikat. Arveldamine ja dokumentide vormistamine kohapeal. Järele tulemine puksiiriga. Tel: 58 20 3030.
- Ostan absoluutselt igas seisukorras vanaaegseid sääreväristajaid, tsikleid (RIGA, URAL, JAWA, DNEPR, IŽ, DELTA, MINI, STELLA, VJATKA jne). Ka nende uusi varuosi. Maksan head hinda! Tel. 58 20 3030.
- Ostan kasutuseta jäänud sõiduauto, maasturi või kaubiku. Võib olla remonti vajav. Kohapeal kiire vormistamine ja arvelt kustutamine. Tel 53 65 4085, skampus@online.ee.
- Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimisesemeid. Parima hinnaga! Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel. 602 0906 ja 501 1628.
- Ruumi on puudu? Teeme juurde. Ehitame välja katusealuseid, garaaže ja kuure ning teostame eramute juurdeehitusi. Tel 5197 4475, info@kodukasukas.ee
- Kutsetunnistusega korstnapühkija 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin päästeametis. Redelite kasutamise võimalus. Tel. 5689 0125, e-post: kuldnoop@gmail.com.
- Eterniit, plekkprofiil, bituumensindel katusetööd. Puitfassaadide soojustamine ja värvimistööd. Kortermaja trepikodade renoveerimine. Info@miltongrupp.ee, tel 5352 9476.

Tuul nii vaikselt
puude ladvus liigub,
linnud unelaulu laulavad...

MARIA PEIKER

Südamlik kaastunne Marele ema
ja kõigile lähedastele kalli inimese
kaotuse puhul.

Naabrid Vana-Vaida tee 34

Avaldame siirast kaastunnet
Mare Uukile kalli ema

MARIA PEIKERI

lahkumise puhul.

Vaida Lasteaed Pillerpall

Meie siiras ja sügav kaastunne Sissule ja tema perele

VANAEMA

kaotuse puhul.

Sinu vanaema oli midagi enamat kui lihtsalt vanaema.

Mälestavad ja toetavad kõik endised klassikaaslased
28. lennust.

OKTOOBRIS LAHKUSID

REIN KARM
AIVAR LUUKAS
TALVI ROOSAAR
MARIA PEIKER
TIIU REINULA
REET OJASALU
SERGEI VOLKOV
JELENA KASK
MARTA TAKKEL

Mälestame Lagedi kooli
vilistlast ja kohalikku ajaloohuvilist

REIN KARMI

Sa hoidsid elavana meie kodukandi minevikku,
nüüd sai Sinust endast osa selle väärikast ajaloost.

Südamlik kaastunne lähedastele.

Lagedi Kool

Sind leinama jääb kodumaja,
igatsema koduõu.

Mälestame kauaaegset külaelanikku

AIVAR LUUKAST

Südamlik kaastunne Helile abikaasa,
Jannole, Jarmole ja Jacobile peredega
isa surma puhul.

Suursoo küla elanikud

Puhka rahus, kallis sõber

MARTA TAKKEL

Aitäh Sulle ühiste aastate, sõpruse ja kõige hea eest,
mida meile andsid.

Südamlik kaastunne abikaasa Tõnu Vaardile.

Sügavas leinas ja tänutundes
Carolina OÜ meeskond

SEPTEMBRIS–OKTOOBRIS SÜNDISID

TREVOR ELIAS
MARKUS SAHNO
MIRTEL LOVIISE TEDER
RAIN VAINU
DOMINIC MARKUS
DELISE MARKUS
RON DOMINIC RIKBERG

FRANK HIMMA
HANNELA LAUGAL
MARKUS MEHIDE
AMARA LY VOSMAN
CHRISTOFER KLEMM
ILIANA DROZDIK
MAKAR KONOVALENKO

NOVEMBRIKUU SÜNNIPÄEVALAPSED

ALEKSANDRA KULEBA	**97**	HELVE MUST	**85**	LJUDMILA KINKUS	**80**
LIUDMILA DMITROVA	**97**	ELSA KASK	**85**	SIRJE PÕDER	**80**
AIME GUBANOVA	**96**	JÜRI MARANDI	**84**	VLADIMIR HILL	**75**
INGA SAARVA	**95**	PELAGIA VAHEMAA	**84**	EINO PEKKENEN	**75**
HELGI SAAREP	**94**	ASTA KARDIN	**84**	VLADIMIR CHUYKIN	**75**
LIA SAARE	**94**	LEIDA LUTS	**84**	FREDERIK WILLIAM NEW	**75**
LEHTI SALL	**94**	ANNE UDUSAAR	**84**	ANU ORULA	**75**
VAIKE FEIL	**93**	ALEKSANDER SUTTER	**83**	LJUBOV MARINETTI	**75**
JUHAN KARJA	**91**	RIINA NOOR	**83**	MAIE MADIS	**75**
ILMAR SÕRMUS	**91**	HELLE SULS	**83**	URVE LAIDROO	**75**
HELVI HORM	**91**	TIIA JÜRGENSTEIN	**83**	VIKTOR ARUVÄLI	**70**
VAIKE KIRSCH	**90**	HILJA SANGLA	**83**	ANDRES SILDRE	**70**
SIRJE TUUL	**89**	KALJU SARAPUU	**82**	LEONID MAIBORODA	**70**
LEA SAAVAN	**88**	MAIE TAMBERG	**81**	HELLE GOLUBKOV	**70**
HARRI VALK	**86**	ELFI HÜTT	**81**	ANNE MALKEN	**70**
HELJU HIIEVÄLI	**86**	UDO PÄRNAPUU	**80**	OLGA GENSKI	**70**
MATI ENNO	**85**	ÜLO LILLE	**80**	ANNE ILLASTE	**70**
PEETER KALJURAND	**85**	ELLE IKÄVALKO	**80**		

Rae Sõnumid Rae valla ajaleht
Väljaandja: Rae Vallavalitsus, Aruküla tee 9
Peatoimetaja: Ruth Roht, 5395 0091
Küljendus: MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Ajaleht ilmub üks kord kuus. Tiraaž on 10 427 eksemplari ja see jagatakse postkastidesse tasuta. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt 20. kuupäevaks koos vajalike kontaktandmetega.

Tähistame Rae valla
160. aastapäeva
valgusetendusega
VÕLUMAA
Kurna mõisapargis
20. ja 21. novembril
kell 18-22
Buss etendusele ja tagasi
kõigist valla kantidest!
Täpsem info: rae.ee
EEVAA
EESTI VALGUS AGENTUUR
RAE
VALD 160